

บทที่ 4

ผลการทดลองและวิจารณ์

การทดลองที่ 1 ผลของอุณหภูมิสูงต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณและรูปแบบของแถบโปรตีนที่เลือกของผลลำไย

1.1 การเปลี่ยนแปลงปริมาณโปรตีนที่เลือก

เมื่อนำผลลำไยพันธุ์ดอแซในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 ± 1 และ 50 ± 1 องศาเซลเซียสนาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้อง (อุณหภูมิ 29 ± 2 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ $75 \pm 5\%$) เป็นเวลา 24 ชั่วโมง นำเปลือกผลลำไยมาสกัดโปรตีนด้วยสารละลาย extraction buffer ซึ่งประกอบด้วย [SDS 1.5% (w/v) ที่มี 2-mercaptoethanol 10% (w/v) และ Tris-HCl buffer 0.5 โมลาร์ พีเอช 7.5] ในอัตราส่วนน้ำหนักเปลือกผลลำไยสดต่อปริมาตร extraction buffer เป็น 1:2 น้ำหนักต่อปริมาตร แล้วนำสารสกัดหยาบที่ได้ไปวิเคราะห์หาปริมาณโปรตีนที่ละลายได้โดยวิธี dye binding (Caprette, 1997) วัดค่าการดูดกลืนแสงของสารละลายตัวอย่างที่ความยาวคลื่น 595 นาโนเมตรแล้วคำนวณหาปริมาณโปรตีนโดยเปรียบเทียบจากกราฟโปรตีนมาตรฐาน ผลการทดลองพบว่า การใช้ความร้อนไม่มีผลต่อปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ในเปลือกผลลำไย เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ตารางที่ 4)

เปลือกผลลำไยพันธุ์ดอแซในแต่ละกรรมวิธีมีปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ผันแปรอยู่ระหว่าง 5.90-6.69 มิลลิกรัม/กรัม น้ำหนักสด โดยพบว่าเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีปริมาณโปรตีนใกล้เคียงกับการแช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส คือมีปริมาณโปรตีนเท่ากับ 6.33 และ 6.24 มิลลิกรัม/กรัม น้ำหนักสด ตามลำดับ ส่วนผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 20, 10, 30, 25, 5 และ 15 นาที มีปริมาณโปรตีนเฉลี่ยไม่แตกต่างกันคือ เท่ากับ 6.69, 6.50, 6.49, 6.07, 6.04 และ 5.90 มิลลิกรัม/กรัม น้ำหนักสด ตามลำดับ ขณะที่ชุดควบคุมมีปริมาณโปรตีนเฉลี่ย เท่ากับ 6.24 มิลลิกรัม/กรัม น้ำหนักสด ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ตารางที่ 5) ผลการวัดปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยสดพันธุ์ Shixia ของจีน ซึ่งวิเคราะห์โดยวิธี dye binding เช่นกันมีค่าเท่ากับ 11.50 ไมโครกรัม/มิลลิกรัม (Jiang, 1999) และปริมาณโปรตีนที่ละลายได้และกรดอะมิโนอิสระ (soluble protein and free amino acid content)

ตารางที่ 4 ปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไย และระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)
40 °ซ นาน 5 นาที	6.47
40 °ซ นาน 10 นาที	6.52
40 °ซ นาน 15 นาที	5.82
40 °ซ นาน 20 นาที	6.95
40 °ซ นาน 25 นาที	6.03
40 °ซ นาน 30 นาที	6.15
50 °ซ นาน 5 นาที	5.61
50 °ซ นาน 10 นาที	6.44
50 °ซ นาน 15 นาที	5.99
50 °ซ นาน 20 นาที	6.44
50 °ซ นาน 25 นาที	6.11
50 °ซ นาน 30 นาที	6.84
หาค่ารวม	6.24
C.V. (%)	10.68

หมายเหตุ ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ตารางที่ 5 ปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)
40 °ซ	6.33
50 °ซ	6.24
C.V. (%)	11.00
เวลา (ปัจจัย B)	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)
5 นาที	6.04
10 นาที	6.50
15 นาที	5.90
20 นาที	6.69
25 นาที	6.07
30 นาที	6.49
C.V. (%)	10.59
ชุดควบคุม	6.24
A	ns
B	ns
A X B	ns

หมายเหตุ ผลการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

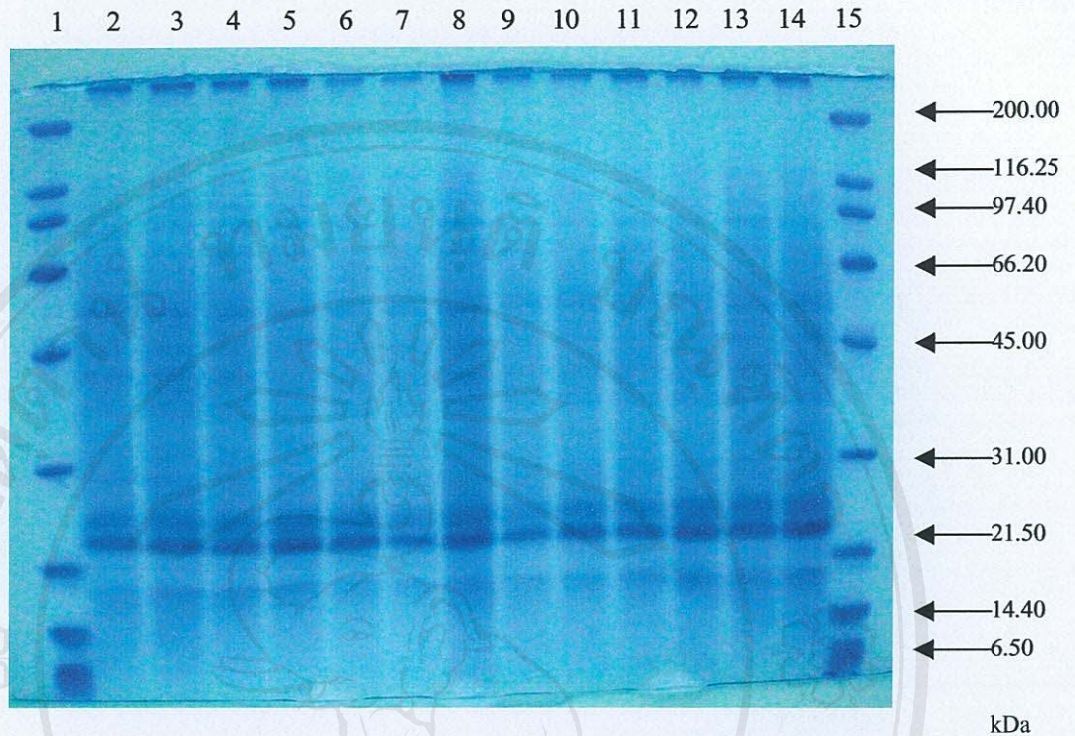
ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ของผล cherimoya เมื่อนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 6 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 วัน พบว่า มีปริมาณโปรตีนที่ละลายได้และกรดอะมิโนอิสระเพิ่มขึ้นถึง 2.20 และ 1.60 เท่า ตามลำดับ โดยการเพิ่มขึ้นของปริมาณโปรตีนที่ละลายได้และกรดอะมิโนอิสระมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มกิจกรรมของเอนไซม์ proteolytic ที่เป็นผลทำให้ผล cherimoya แสดงอาการสัท้านหนาวในระหว่างการเก็บรักษา (Montero *et al.*, 1995) นอกจากนี้เมื่อวัดอัตราการสังเคราะห์โปรตีนโดยใช้กรดอะมิโน [³⁵S] methionine ที่ส่วน pericarp ของผลมะเขือเทศโดยใช้วิธีตกตะกอนด้วยกรดไตรคลอโรอะซีติก (TCA – precipitation) พบว่า ผลมะเขือเทศที่ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 4 และ 12 ชั่วโมง มีอัตราการสังเคราะห์โปรตีนเท่ากับ 3,300 และ 20,100 หน่วย/นาที่ ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าชุดควบคุมที่มีปริมาณการสังเคราะห์โปรตีนเมื่อเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 และ 12 ชั่วโมง เท่ากับ 6,560 และ 48,300 หน่วย/นาที่ ตามลำดับ การที่ mRNA ปกติมีการสังเคราะห์โปรตีนลดลงอาจเป็นการตอบสนองของพืชเนื่องมาจากการได้รับความเครียดเนื่องจากอุณหภูมิสูง (Lurie and Klein, 1991)

1.2 การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือก

ปริมาณโปรตีนทั้งหมดที่ละลายได้ในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอถูกนำมาแยกและหารูปแบบของแถบโปรตีนโดยวิธี SDS-PAGE ที่มีความเข้มข้นของ acrylamide เท่ากับ 10% ระบบบัฟเฟอร์ที่ใช้ในการทดลองคือ สารละลาย Tris-HCl บัฟเฟอร์ ความเข้มข้น 0.0083 โมลาร์ พีเอช 8.3 ที่มีไกลซีน 0.192 โมลาร์ และ SDS 0.1% (Laemmli, 1970) ซึ่งสามารถสังเกตแถบของโปรตีนที่แยกได้แต่ละแถบจากแถบสีน้ำเงินที่เกิดจากการย้อมสีของโปรตีน โดยใช้สารละลาย coomassie brilliant blue R-250 ความเข้มข้น 0.1% ที่มี methanol 50% และ acetic acid 10% ดังภาพที่ 12

เมื่อวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนโดยการสังเกตแถบของโปรตีนแต่ละแถบด้วยตาเปล่า พบว่า มีแถบของโปรตีนที่เห็นได้ชัดเจน 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี ซึ่งเมื่อนำค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของโปรตีนจากเปลือกผลลำไยไปอ่านค่าหาน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนจากกราฟมาตรฐาน พบว่า น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนทั้ง 18 แถบ มีค่าประมาณ 141.25, 123.03, 107.15, 93.32, 83.18, 77.62, 60.25, 52.48, 43.65, 41.69, 38.02, 36.31, 33.11, 26.54, 23.50, 19.50, 17.38 และ 13.80 กิโลดาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 23.50 กิโลดาลตัน รองลงไปคือ แถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 26.54 กิโลดาลตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 6 ; ภาพที่ 12) และเมื่อนำแผ่นเจลจากการทำอิเล็กโตรโฟรีซิสของ

ภาพที่ 12 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 12 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

โปรตีนไปถ่ายภาพ และวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document ที่วิเคราะห์แถบโปรตีนหลัก (major protein bands) ที่ปรากฏบนแผ่นเจล ดังแสดงในภาพที่ 13 และ 14 (A-O) พบว่า ชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 3 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุล 59.35, 54.78 และ 23.83 กิโลดาลตัน การแช่ผลลำไยในน้ำร้อนที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างๆ กัน พบว่า ผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนมีแถบโปรตีนหลักเป็นจำนวนมากกว่าชุดควบคุม โดยเฉพาะโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนดังตารางที่ 6 ส่วนแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 50.00-58.00 และ 20.00-24.00 กิโลดาลตันพบว่า มีปรากฏอยู่ในทุกกรรมวิธี นอกจากนี้รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที มีน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีน 7.91 กิโลดาลตันซึ่งแตกต่างจากทุกกรรมวิธี (ตารางที่ 6) น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่ได้รับความร้อนมีค่าอยู่ในช่วงที่ใกล้เคียงกับที่พบในพืชชนิดอื่น คือ ในส่วน mesocarp tissue ของผลอะโวคาโดพันธุ์ "Hass" ที่ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 22-44 องศาเซลเซียส นาน 4 ชั่วโมง และที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 30-240 นาที แล้วนำมาสกัดและแยกโปรตีนโดยวิธี SDS-PAGE พบว่า อุณหภูมิที่เหมาะสมที่กระตุ้นให้มีการสังเคราะห์ HSPs อยู่ในระดับของอุณหภูมิที่สูงกว่า 26 องศาเซลเซียส โดยโปรตีนที่พบมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 92.00, 82.00, 74.00, 55.00, 42.50 และ 20.00 กิโลดาลตัน การสังเคราะห์ HSPs ของผลอะโวคาโดพันธุ์ "Hass" เพิ่มสูงขึ้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้น โดยที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียสมีการสังเคราะห์ HSPs มากที่สุด หลังจากนั้นลดลงและไม่พบว่ามีมีการสังเคราะห์ HSPs ที่อุณหภูมิสูงกว่า 44 องศาเซลเซียส ซึ่งอุณหภูมิที่เหมาะสมในการสังเคราะห์ HSPs จะอยู่ในช่วงอุณหภูมิ 34-38 องศาเซลเซียส ส่วนระยะเวลาที่กระตุ้นให้เกิดการสังเคราะห์ HSPs เพิ่มมากขึ้นที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส คือระยะเวลา 30-120 นาที (Florissen *et al.*, 1996)

ผลการศึกษาของ Sabehat *et al.* (1996) พบว่าผลมะเขือเทศที่ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 48 ชั่วโมง มีรูปแบบของแถบโปรตีนที่ย้อมสีด้วย coomassie blue เหมือนกันกับชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อนซึ่งตรงกันกับผลการทดลองในครั้งนี้ ส่วนผลมะละกอที่ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง มีการสังเคราะห์โปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 70.00, 30.00, 20.00 และ 19.00 กิโลดาลตันเพิ่มขึ้น ส่วนโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 117.00, 38.00, 25.00, 24.00, 22.00, 16.00 และ 14.00 กิโลดาลตัน ที่พบในผลมะละกอชุดควบคุมลดลง แต่การได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส นาน 10 ชั่วโมง ไม่พบแถบโปรตีนดังกล่าว (Paull and Chen, 1990) ซึ่งจากการทดลองดังกล่าวสอดคล้องกับที่พบในผลแอปเปิลเมื่อได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 4 วัน โปรตีนที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาใหม่ที่ปรากฏแถบบนเจลอิเล็กโตรโฟรีซิส มีน้ำหนักโมเลกุลสูง คือ 92.00 และ 68.00 กิโลดาลตัน และ

น้ำหนักโมเลกุลต่ำ คือ 22.00-14.00 กิโลดาลตัน เรียงกันอยู่ในลำดับของ HSPs (Lurie and Klein, 1990) และการเก็บรักษาพริกหวานที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 20 ชั่วโมง ก่อนนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 48 ชั่วโมงแล้วย้ายมาเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง พบว่ามีแถบโปรตีนปรากฏเพิ่มขึ้น 2 แถบบนเจลที่แยกโดยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิส ซึ่งไม่พบในผลพริกหวานที่ไม่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษา อีกทั้งยังสามารถช่วยลดอาการยุบตัวของผิวพริกหวานได้ (Mencarelli *et al.*, 1993) ซึ่งสอดคล้องกับผลการทดลองในครั้งนี้ เมื่อวิเคราะห์รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลลำไยโดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่าในกรรมวิธีที่ผลลำไยได้รับความร้อนมีแถบโปรตีนหลักเป็นจำนวนมากกว่าชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อน โดยเฉพาะโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ เชื่อว่า HSPs ที่ถูกสังเคราะห์ขึ้นมาใหม่จากการตอบสนองต่ออุณหภูมิสูง (Paull and Chen, 2000)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 6 น้หนักโมเลกุลของแอมโพรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ตอที่เขื่อนน้ำร้อนที่อุณหภูมิจานาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาทีแล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 24 ชั่วโมง

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแอมโพรตีน (กิโลดาลตัน)													
	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	
ที่สังเกต	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	
เห็นได้	ควบคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
1	141.25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	123.03	-	125.96	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	107.15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	93.32	-	-	-	-	-	90.17	-	-	-	94.93	-	-	-
5	83.18	-	-	-	-	87.94	-	-	-	-	-	-	-	-
6	77.62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	74.67	-	-
7	60.25	59.35	-	-	-	67.78	61.49	-	63.77	-	-	-	59.55	-
8	52.48	54.78	53.58	53.17	53.93	53.49	53.04	54.78	54.52	54.47	54.43	55.23	55.21	55.20
9	43.65	-	46.65	-	45.57	-	-	45.67	47.31	47.59	-	-	-	46.74
10	41.69	-	-	-	41.13	-	-	41.37	-	-	-	-	42.23	41.99
11	38.02	-	38.31	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	36.31	-	-	-	-	34.32	-	-	-	-	-	-	-	-
13	33.11	-	29.06	-	-	-	-	28.43	28.01	-	-	-	-	-

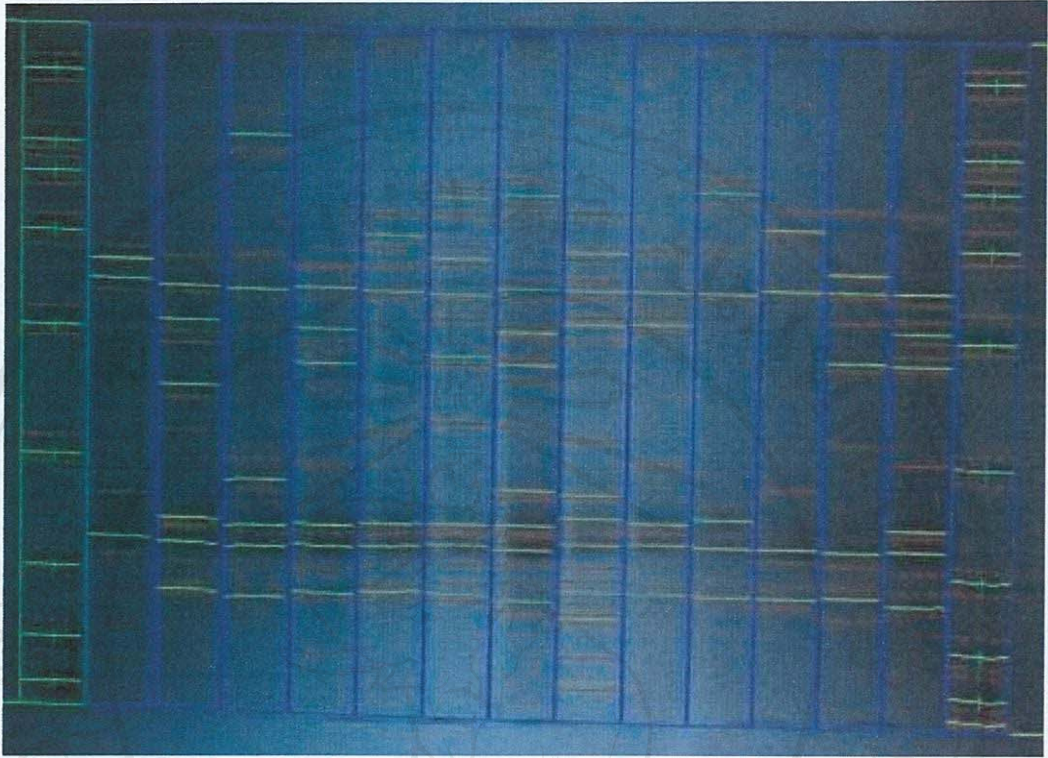
ตารางที่ 6 (ต่อ)

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)													
	ที่สังเกต	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ			
	เห็นได้	ควม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
14	27.54	-	25.50	25.04	25.14	25.36	25.43	25.33	25.98	25.60	25.98	-	-	25.30
15	20.89	23.83	23.54	23.38	23.47	23.54	23.73	23.37	23.82	23.88	23.68	23.64	23.47	23.60
16	19.50	-	19.28	18.69	19.19	19.48	19.37	18.69	19.68	19.57	19.29	19.23	19.38	18.64
17	17.38	-	-	-	-	-	-	-	17.34	-	-	-	-	-
18	13.80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	-	-	-	-	-	-	-	-	7.91	-	-	-	-	-

หมายเหตุ รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลัดไยพันธุ์คอแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้

แถบที่ 1	มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 140.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 11	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 38.00-39.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 2	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 120.00-130.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 12	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 34.00-37.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 3	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 100.00-110.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 13	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 28.00-33.50 กิโลดาลตัน
แถบที่ 4	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 90.00-95.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 14	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 25.00-27.50 กิโลดาลตัน
แถบที่ 5	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 80.00-89.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 15	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 20.00-24.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 6	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 70.00-79.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 16	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 18.00-20.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 7	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 59.00-69.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 17	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 16.00-17.50 กิโลดาลตัน
แถบที่ 8	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 50.00-58.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 18	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 13.00-14.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 9	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 43.00-49.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 19	มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 10.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 10	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 40.00-42.50 กิโลดาลตัน		

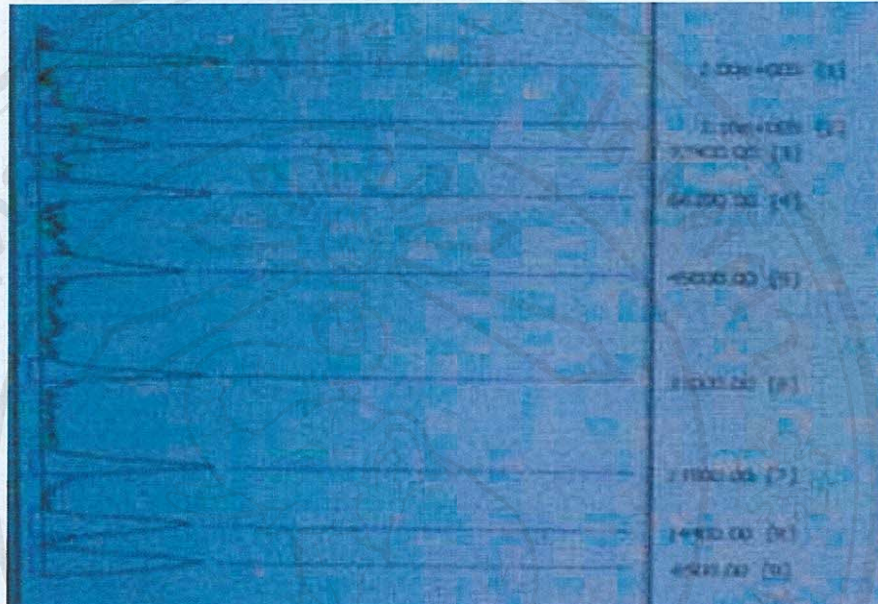
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ภาพที่ 13 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องเป็นเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งวิเคราะห์โดยเครื่อง Gel Document

- ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน
- ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม
- ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 5 นาที
- ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 10 นาที
- ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 15 นาที
- ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 20 นาที
- ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 25 นาที
- ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 30 นาที
- ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 5 นาที
- ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 10 นาที
- ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 15 นาที
- ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 20 นาที
- ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 25 นาที
- ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 30 นาที

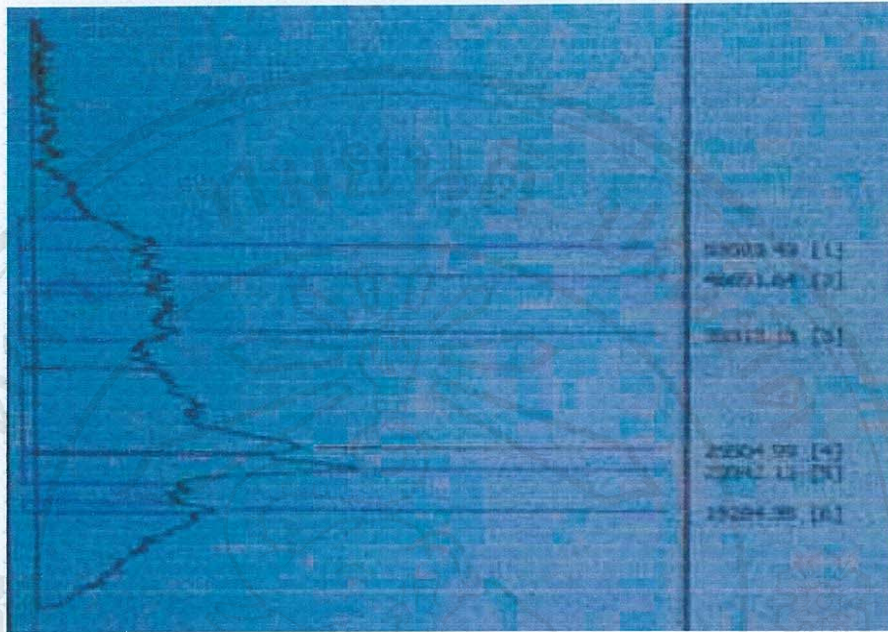
ภาพที่ 14 แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ซึ่งวิเคราะห์โดยเครื่อง Gel Document

A. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

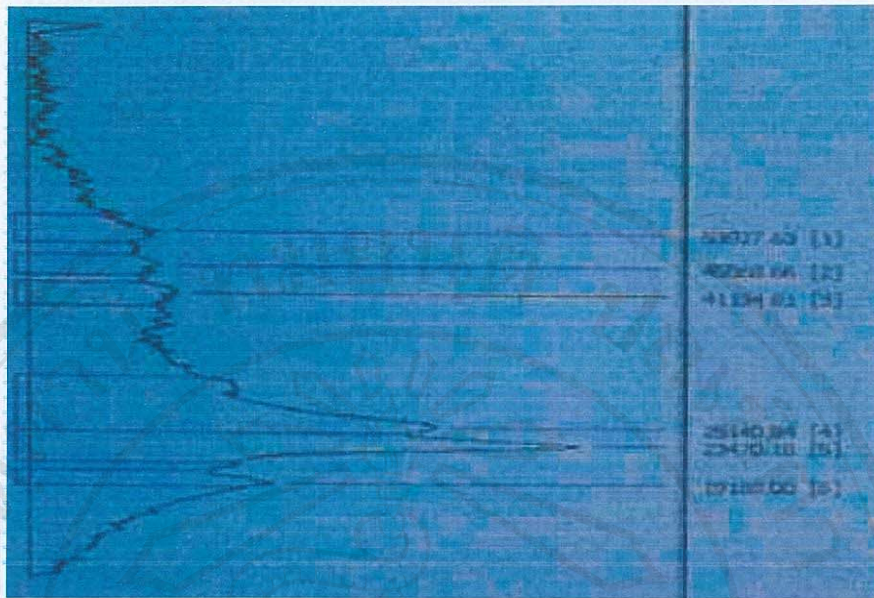
B. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

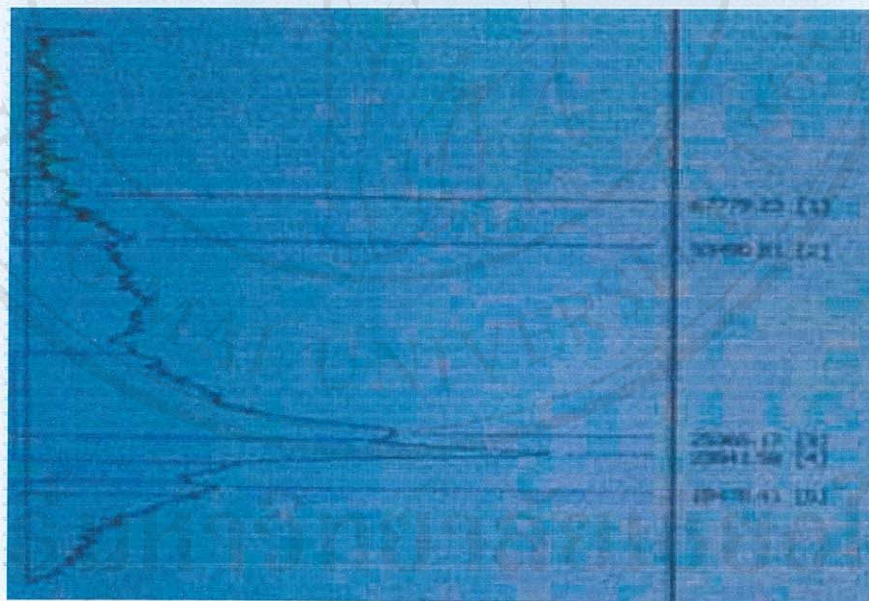
C. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

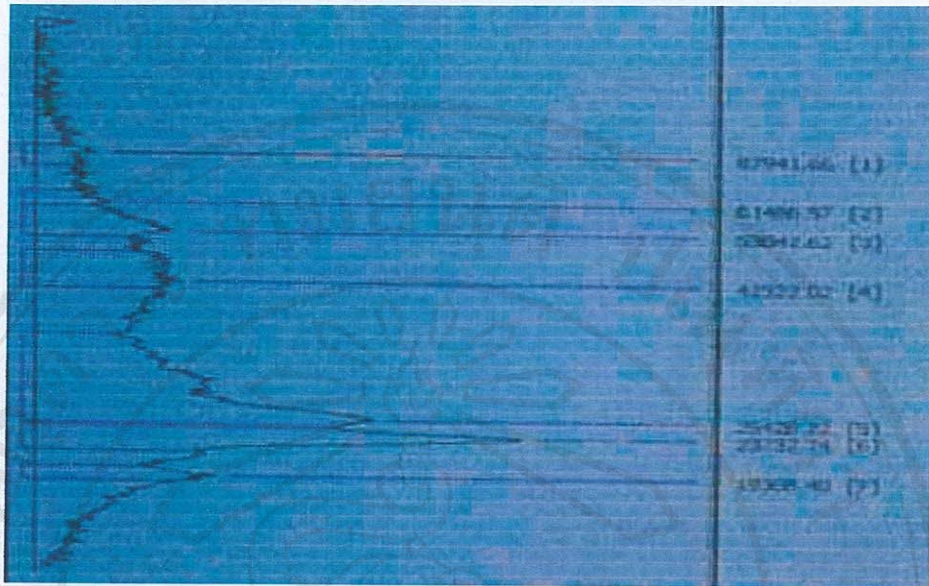
D. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

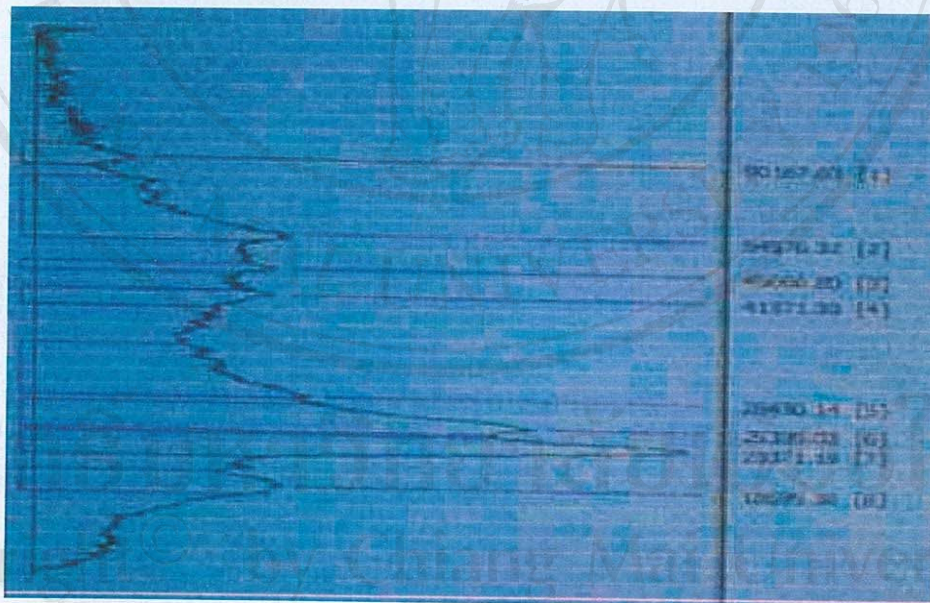
E. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

F. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

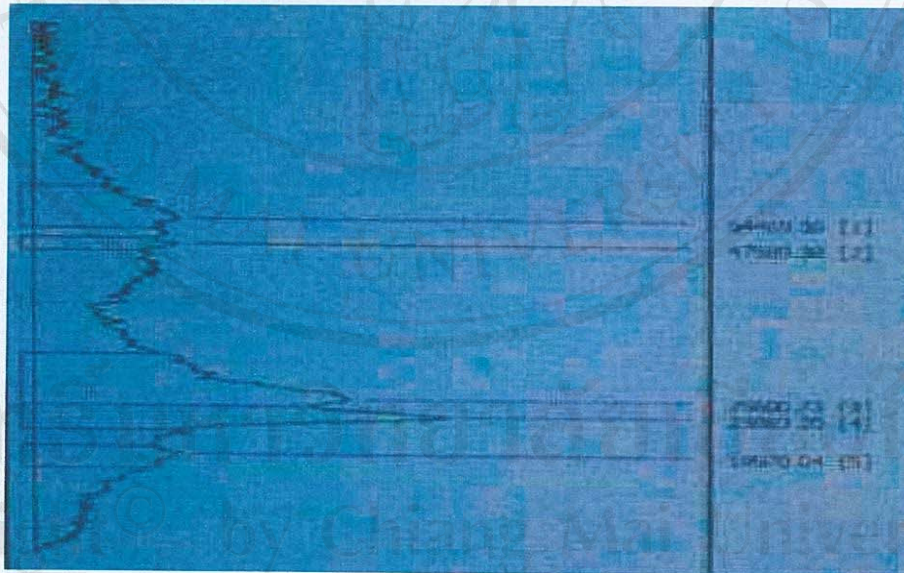
G. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

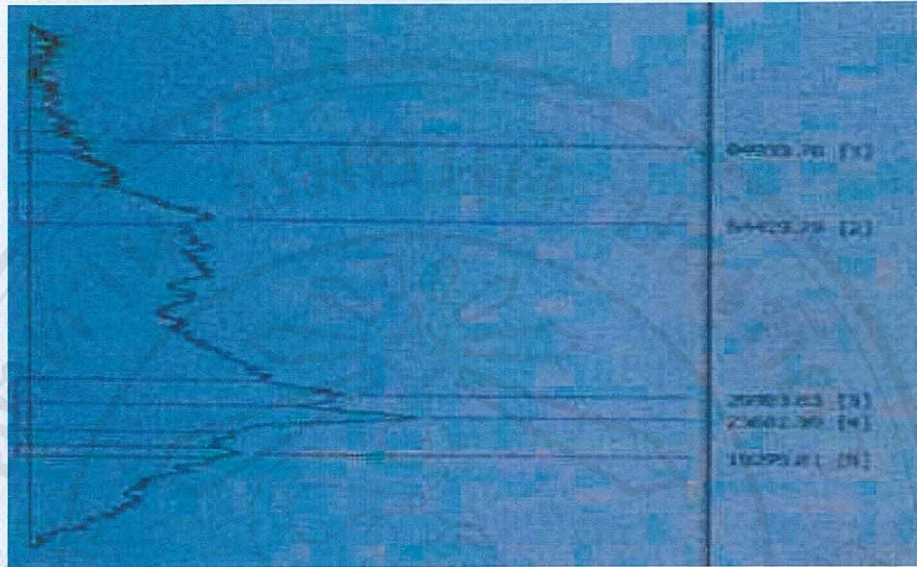
H. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ก. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ข. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

K. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

L. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

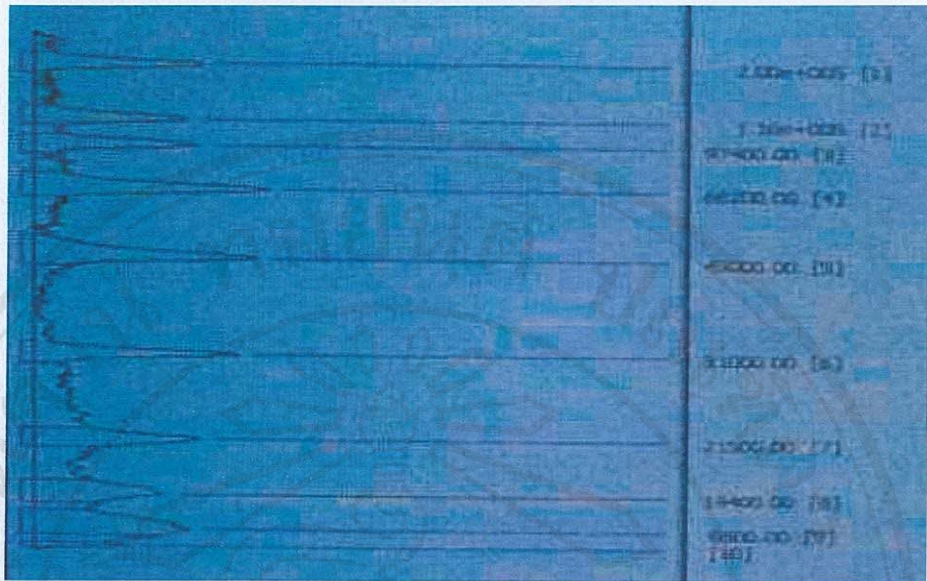

M. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

N. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

0. แผนภาพรูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

การทดลองที่ 2 ผลของอุณหภูมิสูงต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณและรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำจนเกิดอาการสะท้านหนาว

2.1 การเปลี่ยนแปลงปริมาณโปรตีนที่เปลือก

เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงปริมาณ โปรตีนที่ละลายได้ในเปลือกของผลลำไยพันธุ์คือที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 ± 1 และ 50 ± 1 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที กับชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อน เมื่อเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์ 90-95% เป็นเวลา 12 วัน ผลการทดลองพบว่า ในวันที่ 10 ของการเก็บรักษาปริมาณของชุดควบคุมมีค่าเท่ากับ 9.21 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 25 และ 30 นาที และที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10 และ 25 นาที คือมีปริมาณโปรตีนเท่ากับ 7.37, 7.01, 7.17, 6.97 และ 7.18 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ ($P < 0.01$) การเปลี่ยนแปลงปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยในแต่ละกรรมวิธีมีค่าผันแปรอยู่ระหว่าง 3.41-9.21 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจนหมดอายุการเก็บรักษา (ตารางที่ 7 ; ภาพที่ 15)

ในตารางที่ 8 แสดงให้เห็นถึงผลของอุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ในเปลือกผลลำไย โดยในวันที่ 2 ของการเก็บรักษาพบว่าผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีปริมาณโปรตีนมากกว่าที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือ มีปริมาณ โปรตีนเท่ากับ 3.90 และ 3.73 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ และผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 5 นาที พบว่ามีปริมาณโปรตีนใกล้เคียงกับเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 15 นาที คือมีปริมาณโปรตีนเท่ากับ 4.14 และ 3.89 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ และผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 30, 25, 20 และ 10 นาที มีปริมาณโปรตีนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือมีเท่ากับ 3.79, 3.76, 3.69 และ 3.63 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ ต่อมาเมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 6 วันผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสมีปริมาณโปรตีนมากกว่าที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส คือ มีปริมาณโปรตีนเท่ากับ 4.61 และ 4.06 มิลลิกรัม/กรัมน้ำหนักสด ตามลำดับ ($P = 0.02$) ส่วนผลของระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยต่อปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ในเปลือกไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นอกจากนี้ยังพบว่าอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยมีปฏิสัมพันธ์กันเฉพาะวันที่ 2, 6 และ 12 ของการเก็บรักษาที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P = 0.01$, $P < 0.01$ และ $P = 0.04$ ตามลำดับ

เนื่องจากโปรตีนเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีความสำคัญในสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ซึ่งโดยทั่วไปสิ่งมีชีวิตมีโปรตีนเป็นส่วนประกอบมากถึงประมาณครึ่งของน้ำหนักแห้ง โปรตีนสามารถทำหน้าที่ได้หลายอย่าง ได้แก่ เป็นส่วนประกอบโครงสร้างของเซลล์ และเป็นเอนไซม์ทำหน้าที่เกี่ยวข้องในกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางชีวเคมีต่างๆ ซึ่งกระบวนการทางชีวเคมีเหล่านี้จำเป็นต้องอาศัยการทำงานของเอนไซม์ซึ่งเป็นสารโปรตีนเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาทั้งสิ้น (ไพโรจน์, 2538) การที่พบว่าปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษาเป็นเวลานานขึ้น จึงอาจมีความสัมพันธ์กับการที่สีเปลือกของผลลำไยมีสีคล้ำลง ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา

การที่สีผิวของผลเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเมื่อนำผลลำไยมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้อง อาจเนื่องจากการสูญเสียน้ำ การได้รับความเครียดเนื่องจากได้รับอุณหภูมิสูงก่อนการเก็บรักษา การสะท้อน-หวนและการเสื่อมสภาพ ซึ่งเชื่อว่าการเกิดสีน้ำตาลเกิดขึ้นเนื่องจากเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันที่มีเอนไซม์เป็นตัวเร่ง เช่น การออกซิเดชันของสารประกอบฟีนอลที่เร่งด้วยเอนไซม์โพลีฟีนอลออกซิเดส (PPO) เอนไซม์นี้จะถูกกระตุ้นให้มีกิจกรรมมากขึ้นเมื่อผลลำไยสูญเสียน้ำ หากลดการสูญเสียน้ำที่เปลือกจะช่วยให้ผลลำไยเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลช้าลงได้ (Jiang *et al.*, 2002) ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองนี้ที่ผลลำไยมีแนวโน้มการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มขึ้นตลอดอายุการเก็บรักษา เนื่องจากการสูญเสียน้ำจึงส่งผลทำให้ผิวของผลมีสีคล้ำลง ซึ่ง Jiang (1999) ได้สกัดแยกเอนไซม์ PPO ออกจากเปลือกของผลลำไยพันธุ์ Shixia และทำให้บริสุทธิ์ พบว่าเอนไซม์ PPO มีกิจกรรมคี่ที่สุดที่พีเอช 6.5 และอุณหภูมิ 35 องศาเซลเซียส กิจกรรมของเอนไซม์ PPO ค่อนข้างต่ำเมื่อเก็บเกี่ยวผลลำไย และลดลงระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องในช่วง 7 วันแรก และเพิ่มสูงขึ้นจนถึงระดับสูงสุดภายหลังการเก็บรักษานาน 30 วัน และหลังจากนั้นจึงลดลงอีกครั้ง ดังนั้นปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องอาจมีเอนไซม์ PPO รวมอยู่ด้วยซึ่งส่งผลทำให้ผลลำไยมีสีคล้ำลง เนื่องจากแสดงอาการสะท้อนหวน

เมื่อทราบปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยของแต่ละกรรมวิธีจากการทดลองในครั้งนี้ สามารถเป็นประโยชน์สำหรับการแยกและหารูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยที่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษา ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ที่ละเอียดมากขึ้นในการทดลองลำดับต่อไป

ตารางที่ 7 ปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	4.13 ^a	3.86	4.63 ^{abc}	7.51	7.54 ^{ab}	6.25
40 °ซ นาน 10 นาที	3.54 ^{ab}	4.34	4.68 ^{abc}	7.55	8.26 ^{ab}	6.48
40 °ซ นาน 15 นาที	3.78 ^{ab}	3.84	4.17 ^{abc}	7.62	8.07 ^{ab}	7.01
40 °ซ นาน 20 นาที	3.41 ^b	4.41	5.07 ^{ab}	7.80	7.94 ^{ab}	7.42
40 °ซ นาน 25 นาที	3.69 ^{ab}	3.75	3.98 ^{abc}	7.75	7.37 ^b	6.29
40 °ซ นาน 30 นาที	3.83 ^{ab}	4.01	5.15 ^a	6.99	7.01 ^b	6.33
50 °ซ นาน 5 นาที	4.15 ^a	3.62	4.24 ^{abc}	7.39	7.17 ^b	6.93
50 °ซ นาน 10 นาที	3.72 ^{ab}	3.86	3.84 ^c	7.82	6.97 ^b	7.02
50 °ซ นาน 15 นาที	4.00 ^{ab}	4.30	4.12 ^{abc}	7.72	7.46 ^{ab}	6.54
50 °ซ นาน 20 นาที	3.97 ^{ab}	4.11	3.96 ^{abc}	7.79	8.14 ^{ab}	6.04
50 °ซ นาน 25 นาที	3.83 ^{ab}	3.90	3.96 ^{abc}	7.92	7.18 ^b	6.25
50 °ซ นาน 30 นาที	3.76 ^{ab}	4.04	4.24 ^{abc}	7.53	8.29 ^{ab}	6.58
หาค่าควบคุม	3.75 ^{ab}	3.78	4.53 ^{abc}	6.69	9.21 ^a	7.08
C.V. (%)	18.01	8.09	9.10	6.37	7.81	7.04

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ตารางที่ 8 ปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

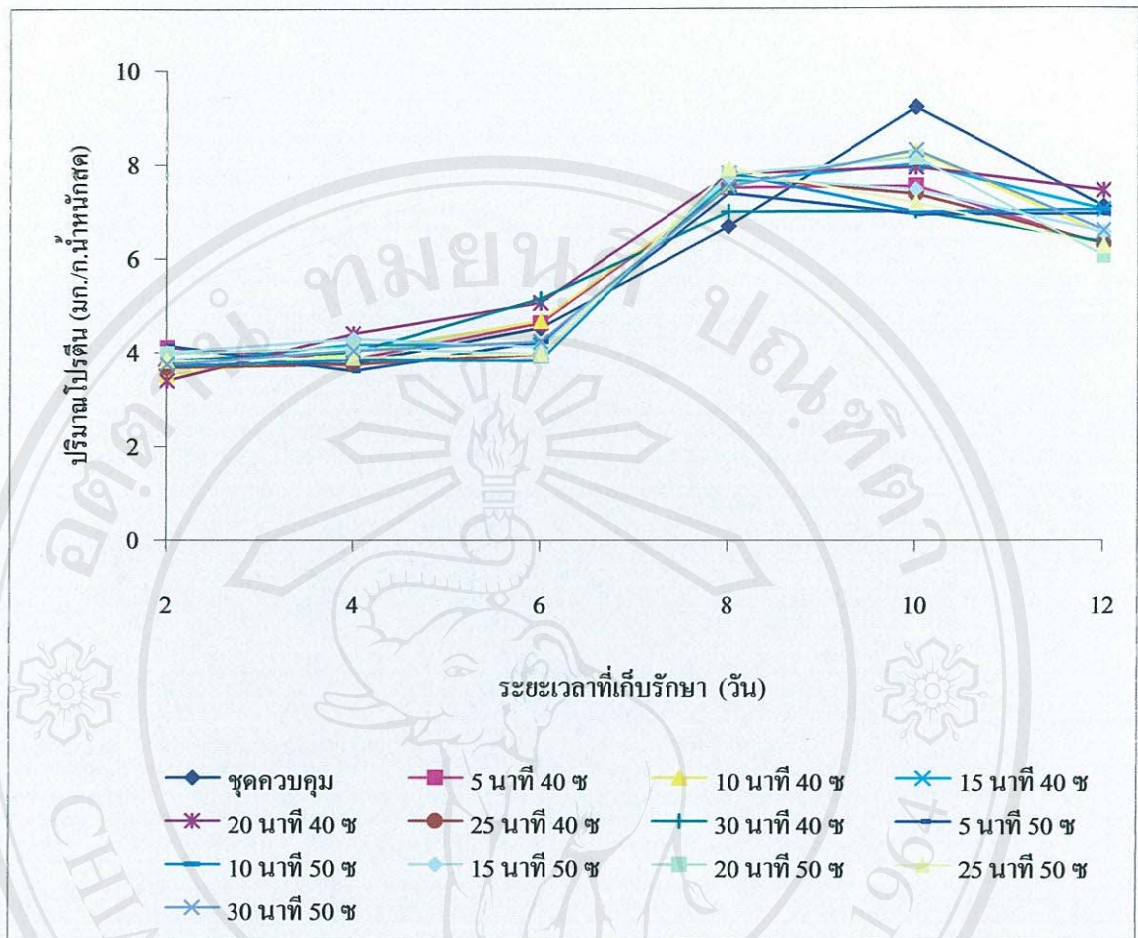
อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	3.73 ^b	4.03	4.61 ^a	7.54	7.70	6.63
50 °ซ	3.90 ^a	3.97	4.06 ^b	7.69	7.54	6.56
C.V. (%)	7.14	9.04	11.03	6.29	9.37	8.59
เวลา (ปัจจัย B)	ปริมาณโปรตีน (มิลลิกรัม / กรัมน้ำหนักสด)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
5 นาที	4.14 ^a	3.74	4.43	7.45	7.35	6.59
10 นาที	3.63 ^b	4.10	4.26	7.69	7.62	6.75
15 นาที	3.89 ^{ab}	4.07	4.15	7.67	7.76	6.78
20 นาที	3.69 ^b	4.26	4.51	7.79	8.04	6.73
25 นาที	3.76 ^b	3.83	3.97	7.83	7.27	6.27
30 นาที	3.79 ^b	4.02	4.69	7.26	7.65	6.45
C.V. (%)	6.45	8.44	12.26	6.15	9.36	8.65
หาค่าควบคุม	3.75	3.78	4.53	6.69	9.21	7.08
A	*	ns	*	ns	ns	ns
B	*	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	*	ns	*	ns	ns	*

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ภาพที่ 15 ปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ต่อที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

2.2 การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือก

การเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไย เมื่อวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเกตโปรตีนแต่ละแถบด้วยตาเปล่า พบว่า มีแถบโปรตีนทั้งหมด 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี ปรากฏอยู่บนแผ่นเจลที่แยกและหารูปแบบของแถบโปรตีนโดยวิธี SDS-PAGE เมื่อสกัดโปรตีนจากเปลือกผลลำไยมาวิเคราะห์ทุกๆ 2 วัน จนกระทั่งหมดอายุการเก็บรักษา (ภาพที่ 16-21) ซึ่งสามารถอธิบายผลการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยได้ดังนี้ คือ: ในวันที่ 2 ของการเก็บรักษา โปรตีนที่เปลือกของผลลำไยมีน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเกตด้วยตาเปล่าพบว่ามีจำนวน 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี ซึ่งเมื่อนำค่าการเคลื่อนที่สัมพัทธ์ของโปรตีนจากเปลือกผลลำไยไปอ่านค่าหาน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนจากกราฟมาตรฐานพบว่า น้ำหนักโมเลกุลแถบโปรตีนทั้ง 18 แถบมีค่าประมาณ 128.82, 107.15, 100.00, 93.32, 89.12, 83.18, 66.07, 56.23, 52.48, 47.86, 45.71, 42.66, 39.81, 33.11, 25.12, 22.91, 21.38 และ 16.59 กิโลดาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 22.91 กิโลดาลตัน (ตารางที่ 9 ; ภาพที่ 16) และเมื่อนำแผ่นเจลจากการทำอิเล็กโตรโฟรีซิสของโปรตีนไปถ่ายภาพ และวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document ที่วิเคราะห์แถบโปรตีนหลักที่ปรากฏบนแผ่นเจล พบว่า เปลือกผลลำไยชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 4 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุล 105.94, 44.21, 24.18 และ 16.07 กิโลดาลตัน ตามลำดับ และรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที และอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10, 25 และ 30 นาที พบว่า มีแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนต่ำกว่า 15 กิโลดาลตัน คือ 13.28, 10.24, 14.67 และ 13.56 กิโลดาลตัน ตามลำดับ ซึ่งเป็นโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำที่แตกต่างจากแถบโปรตีนหลักของชุดควบคุมและแถบโปรตีนที่สังเกตเห็นได้ ส่วนแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 24.00-28.00 กิโลดาลตันปรากฏอยู่ในเปลือกผลลำไยจากทุกกรรมวิธี (ตารางที่ 9)

วันที่ 4 ของการเก็บรักษาเมื่อวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเกตด้วยตาเปล่า พบว่า มีแถบโปรตีน 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธีโดยมีน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนประมาณ 128.82, 109.65, 95.50, 85.11, 79.43, 66.07, 52.48, 43.65, 38.90, 33.11, 28.18, 26.05, 23.10, 18.20, 15.49, 14.45, 10.71 และ 9.33 กิโลดาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 23.10 กิโลดาลตัน (ตารางที่ 10 ; ภาพที่ 17) การวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนที่วิเคราะห์โดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่า ชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 5 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 209.54, 195.84, 60.95, 37.97

และ 16.89 กิโลคาลตัน ตามลำดับ และรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลมากกว่า 201.00 กิโลคาลตัน คือ 209.54 กิโลคาลตันและแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 195.00-200.00 กิโลคาลตัน คือ 195.84 กิโลคาลตัน และรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที มีแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลมากกว่า 201.00 กิโลคาลตัน คือ 201.32 กิโลคาลตัน ซึ่งเป็นแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูงที่ปรากฏเฉพาะในวันที่ 4 ของการเก็บรักษา แสดงให้เห็นว่าที่เปลือกของผลลำไยมีการสังเคราะห์โปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูงเกิดขึ้น อีกทั้งรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 5, 10 และ 15 นาทีมีแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 29.00-30.50 กิโลคาลตัน คือ 29.36, 29.03 และ 30.12 กิโลคาลตัน ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากทุกกรรมวิธี (ตารางที่ 10)

วันที่ 6 ของการเก็บรักษา พบว่า แถบโปรตีนที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่าบนแผ่นเจลมี 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี และเมื่อวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนทั้ง 18 แถบมีค่าประมาณ 128.82, 112.20, 107.15, 100.00, 89.12, 83.18, 64.56, 52.48, 45.71, 38.90, 32.36, 29.51, 25.70, 22.89, 19.95, 16.22, 14.45 และ 12.59 กิโลคาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 22.89 กิโลคาลตัน (ตารางที่ 11 ; ภาพที่ 18) ส่วนการวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่าชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 6 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 87.53, 55.60, 45.23, 30.42, 24.20 และ 19.47 กิโลคาลตัน ตามลำดับ ซึ่งกรรมวิธีในการใช้น้ำอุณหภูมิสูงแช่ในผลลำไยกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยมีแถบโปรตีนหลักใกล้เคียงกับชุดควบคุม ส่วนแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 52.00-56.00 และ 24.00-26.50 กิโลคาลตันปรากฏอยู่ในทุกกรรมวิธี ซึ่งแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูงมากกว่า 104.00 กิโลคาลตัน และน้ำหนักโมเลกุลต่ำน้อยกว่า 20.00 กิโลคาลตัน ไม่ปรากฏบนแผ่นเจลในวันที่ 6 ของการเก็บรักษา ซึ่งแตกต่างจากแถบโปรตีนที่ปรากฏบนแผ่นเจลในวันอื่นๆ ของการเก็บรักษา (ตารางที่ 11)

วันที่ 8 ของการเก็บรักษาน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเกตด้วยตาเปล่า พบว่ามีแถบโปรตีน 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี คือมีน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนประมาณ 125.89, 107.15, 97.72, 85.11, 77.62, 72.44, 61.66, 58.88, 53.70, 50.12, 39.81, 38.02, 26.30, 23.55, 19.50, 17.38, 13.80 และ 11.27 กิโลคาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 23.55 กิโลคาลตัน รองลงไปคือ แถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 26.30 กิโลคาลตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 12 ; ภาพที่ 19) ผลการวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่า ชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 5 แถบที่มีน้ำหนัก

โมเลกุลประมาณ 90.32, 53.96, 39.17, 16.01 และ 10.58 กิโลคาลตัน ตามลำดับ โดยพบว่ารูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที มีแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 9.00-10.00 กิโลคาลตัน น้อยกว่า 5.00 กิโลคาลตัน ซึ่งเป็นแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำแสดงให้เห็นว่าในกรรมวิธีที่ผลลำไยได้รับความร้อนดังกล่าวเปลือกของผลลำไยมีการสังเคราะห์โปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ (ตารางที่ 12)

ในวันที่ 10 ของการเก็บรักษาโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยมีน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเคราะห์ด้วยตาเปล่า 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี คือมีค่าประมาณ 123.03, 112.20, 104.71, 95.50, 83.18, 77.62, 61.66, 57.54, 53.70, 51.29, 42.66, 39.81, 38.02, 26.91, 23.38, 19.50, 15.49 และ 13.49 กิโลคาลตัน ตามลำดับ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 23.38 กิโลคาลตัน (ตารางที่ 13 ; ภาพที่ 20) และการวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document ที่วิเคราะห์แถบโปรตีนหลักที่ปรากฏบนแผ่นเจล พบว่าชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 7 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 87.84, 66.66, 41.61, 30.16, 23.53, 18.41 และ 10.64 กิโลคาลตัน ตามลำดับ โดยพบว่ารูปแบบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 20 นาที และอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10, 15, 20 และ 25 นาที มีแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 17.00-17.90 กิโลคาลตัน คือ 17.53, 17.65, 17.05, 17.62 และ 17.49 กิโลคาลตัน ตามลำดับ และรูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 15, 20, 25 และ 30 นาที มีแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลน้อยกว่า 8.00 กิโลคาลตัน คือ 7.30, 6.43, 6.75 และ 6.53 กิโลคาลตัน ตามลำดับ ซึ่งเป็นแถบโปรตีนที่แตกต่างจากแถบโปรตีนหลักจากชุดควบคุม และแถบโปรตีนที่สังเกตเห็นได้ โดยแถบโปรตีนที่ปรากฏบนแผ่นเจลดังกล่าวเป็นโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ (ตารางที่ 13)

ในวันที่ 12 ของการเก็บรักษา พบว่าน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยการสังเคราะห์ด้วยตาเปล่ามีจำนวน 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี คือมีน้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนประมาณ 177.83, 144.54, 125.89, 104.71, 95.50, 85.11, 79.43, 63.09, 57.54, 53.70, 50.12, 41.90, 37.15, 26.30, 22.89, 17.78, 14.45 และ 12.88 กิโลคาลตัน ตามลำดับ ซึ่งไม่แตกต่างและมีค่าใกล้เคียงกับน้ำหนักโมเลกุลของโปรตีนที่เปลือกผลลำไยเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิต่ำจากวันอื่นๆ โดยแถบโปรตีนที่มีความชัดเจนมากที่สุดมีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 22.89 กิโลคาลตัน (ตารางที่ 14; ภาพที่ 21) และผลการวิเคราะห์น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่าชุดควบคุมมีแถบโปรตีนหลัก 8 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 88.82, 65.82, 53.97, 32.36,

29.96, 23.50, 18.75 และ 8.46 กิโลคาลตัน ตามลำดับ และแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 53.00-56.00 และ 23.00-24.00 กิโลคาลตันปรากฏอยู่ในทุกกรรมวิธี

ผลการทดลองที่ได้แสดงให้เห็นถึงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยในตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา โดยการสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่าพบว่า มีแถบโปรตีนทั้งหมดประมาณ 18 แถบเหมือนกันในทุกกรรมวิธี แต่ผลการวิเคราะห์รูปแบบของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document พบว่า ในชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษามีแถบโปรตีนหลักเป็นจำนวนมากขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น แต่ผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนทุกกรรมวิธีมีแถบโปรตีนหลักเป็นจำนวนมากกว่าชุดควบคุม โดยเฉพาะโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ ซึ่งจากผลการทดลองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การวิเคราะห์รูปแบบของแถบโปรตีนแต่ละแถบด้วยตาเปล่าแตกต่างกับการวิเคราะห์รูปแบบของแถบโปรตีนโดยใช้เครื่อง Gel Document แม้ว่าผลการวิเคราะห์รูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยโดยใช้เครื่อง Gel Document มีจำนวนแถบโปรตีนหลักแตกต่างจากแถบโปรตีนที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่แถบโปรตีนที่ปรากฏเมื่อวิเคราะห์โดยใช้เครื่อง Gel Document มีน้ำหนักโมเลกุลใกล้เคียงกับแถบโปรตีนที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า เมื่อเปรียบเทียบตัวอย่างโปรตีนที่ละลายได้จากการเก็บรักษาทุกๆ 2 วัน โดยการแยกและหารูปแบบของแถบโปรตีนโดยวิธี SDS-PAGE พบว่า ในเปลือกผลลำไยไม่มีการสลายตัวของโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูงเนื่องจากกระบวนการเสื่อมสลายเมื่อเก็บรักษาไว้นานขึ้น ดังภาพที่ 22

ตารางที่ 9 นำหนักโมเลกุลของแอมป์โปรตีนในเมล็ดคสลาบยพันธุ์ดอที่เขื่อนน้ำอ้นที่อุณหภูมิจานาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิจานาน 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 วัน

แถบที่	ที่สังเกต	น้ำหนักโมเลกุลของแอมป์โปรตีน (กิโลดาลตัน)												
		40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	40 ^o ซ	
	เห็นได้	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
1	128.82	-	-	-	-	-	134.60	136.97	-	181.66	-	-	-	-
2	107.15	105.94	111.98	-	-	114.71	-	-	-	-	-	-	-	-
3	100.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	93.32	-	-	-	-	92.35	92.42	93.30	-	-	-	-	-	-
5	89.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87.28	87.05
6	83.18	-	-	-	-	77.21	-	-	-	-	-	-	-	-
7	66.07	-	73.89	64.08	71.64	65.65	65.56	66.84	72.79	-	-	-	-	-
8	56.23	-	55.38	55.22	55.86	57.34	56.52	55.65	54.49	55.51	54.52	-	-	55.21
9	52.48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	53.66	52.91	-
10	47.86	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	45.71	44.21	-	-	-	-	43.87	-	-	-	-	-	-	-
12	42.66	-	-	-	-	-	41.67	43.04	-	-	-	42.91	42.99	-
13	39.81	-	-	-	-	-	38.64	38.08	37.70	-	-	-	-	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

น้ำหนักโมเลกุลของแถบปริตติน (กิโคลาสตัน)												
แถบที่		40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
	ที่สังเกต	ซูด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
	เห็นได้	ควมคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที
14	33.11	-	34.30	-	31.03	-	-	-	33.90	-	-	31.28
15	25.12	24.18	24.99	24.94	25.23	25.18	25.11	24.84	27.04	24.73	24.60	24.37
16	22.91	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	21.38	-	20.17	-	19.16	20.66	19.52	-	-	-	-	-
18	16.59	16.07	-	-	-	18.02	18.23	18.10	18.43	16.46	17.06	-
19	-	-	-	-	-	13.28	-	10.24	-	-	-	14.67

หมายเหตุ รูปแบบของปริตตินในเปลือกผลลำไยพันธุ์ต่อแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้

- แถบที่ 1 มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 125.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 2 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 105.00-115.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 3 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 96.00-100.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 4 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 91.00-95.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 5 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 85.00-90.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 6 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 76.00-84.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 7 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 65.00-75.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 8 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 54.00-60.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 9 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 52.00-53.90 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 10 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 47.00-50.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 11 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 43.50-46.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 12 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 41.00-43.20 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 13 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 37.00-40.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 14 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 31.00-35.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 15 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 24.00-28.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 16 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 22.00-23.00 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 17 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 19.00-21.50 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 18 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 16.00-18.50 กิโลดาลตัน
- แถบที่ 19 มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 15.00 กิโลดาลตัน

ตารางที่ 10 นำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนในแบบสเปกตรัมกลายพันธุ์คอที่แพร่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 วัน

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)															
	ที่สังเกต	ซูด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
	เห็นได้	ควบคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	30 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
1	-	209.54	201.32	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	195.84	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	128.82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	109.65	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	95.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	90.89	-
6	85.11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	87.55	87.92	-	89.80
7	79.43	-	-	-	-	-	-	72.96	80.47	79.85	-	-	-	-	73.12	-
8	66.07	60.95	-	62.29	63.81	69.81	69.93	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	52.48	-	-	-	-	-	-	-	-	49.12	51.42	53.31	54.04	54.47	-	-
10	43.65	-	46.29	40.65	-	40.22	42.88	44.27	46.57	41.32	40.78	41.18	46.42	-	-	-
11	38.90	37.97	38.04	38.38	39.35	34.46	35.72	37.68	36.47	-	34.50	-	-	-	-	-
12	33.11	-	-	31.97	33.14	31.41	-	31.74	-	-	-	-	-	-	-	-
13	-	-	29.36	29.03	30.12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

แผนที่	น้ำหนักริมเลกของแถบปริติน (กิโกลดตัน)													
	จุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
14	28.18	-	27.23	27.02	-	-	-	-	-	26.50	-	-	-	-
15	22.39	-	21.60	21.81	21.49	22.46	-	-	21.91	22.91	24.20	24.61	24.97	24.83
16	20.42	-	-	-	19.64	-	19.53	20.56	-	-	19.45	-	-	-
17	18.20	16.89	17.03	18.94	18.22	18.98	-	16.33	16.65	-	-	-	-	18.23
18	15.49	-	-	-	-	-	-	-	15.06	15.70	-	-	-	-
19	14.45	-	-	-	-	12.87	13.30	13.10	-	-	-	-	-	-
20	10.71	-	10.39	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	9.33	-	-	9.93	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ รูปแบบของปริตินในเปลือกผลถ้าโยพินจุดแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้														
แผนที่ 1	มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 201.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 10	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 40.00-47.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 19	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 12.00-14.50	กิโกลดตัน						
แผนที่ 2	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 195.00-200.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 11	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 34.00-39.50	กิโกลดตัน	แผนที่ 20	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 10.20-11.00	กิโกลดตัน						
แผนที่ 3	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 125.00-130.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 12	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 31.00-33.50	กิโกลดตัน	แผนที่ 21	มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 10.00	กิโกลดตัน						
แผนที่ 4	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 105.00-110.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 13	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 29.00-30.50	กิโกลดตัน									
แผนที่ 5	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 90.50-96.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 14	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 26.00-28.50	กิโกลดตัน									
แผนที่ 6	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 85.00-90.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 15	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 21.00-25.00	กิโกลดตัน									
แผนที่ 7	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 80.00-73.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 16	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 19.20-20.90	กิโกลดตัน									
แผนที่ 8	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 60.00-70.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 17	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 16.00-19.00	กิโกลดตัน									
แผนที่ 9	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 49.00-55.00	กิโกลดตัน	แผนที่ 18	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 15.00-15.90	กิโกลดตัน									

ตารางที่ 11 นำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำใยพันธุ์ดอกที่เข้านำร่องที่อุณหภูมิจุด 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิจุด 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 วัน

แถบที่	ที่สังเกต เห็นได้	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)															
		40 ^o ซ 5 นาที	40 ^o ซ 10 นาที	40 ^o ซ 15 นาที	40 ^o ซ 20 นาที	40 ^o ซ 25 นาที	40 ^o ซ 30 นาที	50 ^o ซ 5 นาที	50 ^o ซ 10 นาที	50 ^o ซ 15 นาที	50 ^o ซ 20 นาที	50 ^o ซ 25 นาที	50 ^o ซ 30 นาที				
1	128.82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	112.20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	107.15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	100.00	-	-	-	-	-	-	91.25	-	-	-	-	-	-	-	-	100.97
5	89.12	87.53	89.86	89.39	88.63	89.24	88.78	88.07	-	87.97	89.61	-	-	-	-	-	-
6	83.18	-	-	-	-	-	-	-	-	86.67	-	-	86.73	-	-	-	86.49
7	64.56	-	-	-	-	-	-	-	-	75.18	-	-	70.18	-	-	-	70.00
8	52.48	55.60	54.90	54.69	54.36	55.11	55.10	54.47	52.96	54.08	54.41	54.22	52.85	-	-	-	-
9	45.71	45.23	42.13	42.17	42.77	42.81	-	42.05	41.51	41.94	-	41.15	44.95	-	-	-	-
10	38.90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	36.87
11	32.36	30.42	-	30.41	30.52	30.67	31.11	30.53	30.47	-	-	-	-	-	-	-	30.07
12	29.51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	25.70	24.20	25.07	26.16	25.68	24.25	25.72	25.69	25.54	25.08	24.88	25.14	24.66	-	-	-	-

ตารางที่ 11 (ต่อ)

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)													
	ที่สังเกต	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
	เห็นได้	ควบคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
14	20.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	19.95	19.47	-	-	-	18.79	18.65	17.92	-	18.04	-	-	-	18.53
16	16.22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	14.45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	12.59	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์ต่อแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้

แถบที่ 1	มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 125.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 11	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 30.00-33.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 2	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 110.00-115.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 12	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 27.00-29.90 กิโลดาลตัน
แถบที่ 3	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 105.00-109.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 13	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 24.00-26.50 กิโลดาลตัน
แถบที่ 4	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 91.00-104.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 14	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 20.50-23.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 5	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 87.50-90.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 15	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 17.50-20.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 6	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 83.00-87.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 16	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 16.00-17.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 7	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 64.00-76.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 17	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 14.00-15.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 8	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 52.00-56.00 กิโลดาลตัน	แถบที่ 18	มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 13.00 กิโลดาลตัน
แถบที่ 9	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 41.00-46.00 กิโลดาลตัน		
แถบที่ 10	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 36.00-39.00 กิโลดาลตัน		

ตารางที่ 12 นำหนักโมเลกุลของแอมป์โปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอกที่เชียงใหม่ นำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 วัน

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแอมป์โปรตีน (กิโลดาลตัน)													
	ที่สังเกต เห็นได้	40°ซ 5 นาที	40°ซ 10 นาที	40°ซ 15 นาที	40°ซ 20 นาที	40°ซ 25 นาที	40°ซ 30 นาที	40°ซ 30 นาที	50°ซ 5 นาที	50°ซ 10 นาที	50°ซ 15 นาที	50°ซ 20 นาที	50°ซ 25 นาที	50°ซ 30 นาที
1	125.89	-	-	-	-	110.13	-	-	-	-	-	-	-	126.81
2	107.15	-	-	-	103.48	-	101.40	104.48	-	-	-	103.99	-	-
3	97.72	90.32	99.73	-	-	-	-	91.05	91.70	91.55	90.60	90.53	-	-
4	85.11	-	88.61	88.55	88.45	88.31	-	87.93	-	-	-	-	-	89.67
5	77.62	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75.42	74.67	75.32	-
6	72.44	-	-	-	-	73.91	-	73.56	-	-	-	-	-	-
7	61.66	-	62.89	66.15	-	-	-	-	-	-	67.52	-	-	66.20
8	58.88	-	-	-	-	58.05	-	57.34	-	-	-	-	-	-
9	53.70	53.96	53.34	53.64	53.32	54.22	54.50	54.79	55.08	55.06	54.74	-	-	54.73
10	50.12	-	45.77	46.03	-	-	46.29	46.81	47.33	50.62	47.06	48.40	47.32	-
11	39.81	39.17	41.49	-	43.17	-	-	43.76	44.07	-	-	-	-	-
12	38.02	-	37.00	36.45	38.35	33.96	-	-	37.32	-	-	32.70	-	-
13	26.30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.77	-	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

แถบที่	น้ำหนักริมเลกของแถบโปรตีน (กิโลคาลอรี)													
	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ
14	24.55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	19.50	-	20.71	20.60	20.75	20.24	20.75	20.40	20.91	-	20.90	21.23	21.29	21.02
16	17.38	16.01	-	18.70	16.20	17.48	16.06	17.16	17.51	17.39	16.15	16.06	17.25	-
17	13.80	-	14.59	15.84	-	-	-	15.88	-	-	-	14.88	-	15.90
18	11.27	10.58	10.92	11.26	11.23	11.19	10.79	10.73	11.93	11.68	-	11.25	11.23	11.22
19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9.52	9.95	-	-	-
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.06	-	6.02	-	6.60
21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.56	5.39
22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4.91

หมายเหตุ รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลัดภายในชุดแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้

แถบที่ 1	มีน้ำหนักโมเลกุลมากกว่า 110.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 9	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 53.00-56.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 17	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 13.00-16.00 กิโลคาลอรี
แถบที่ 2	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 101.00-109.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 10	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 45.00-51.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 18	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 10.50-12.00 กิโลคาลอรี
แถบที่ 3	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 90.00-100.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 11	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 39.00-44.50 กิโลคาลอรี	แถบที่ 19	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 9.00-10.00 กิโลคาลอรี
แถบที่ 4	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 85.00-89.90 กิโลคาลอรี	แถบที่ 12	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 32.00-38.50 กิโลคาลอรี	แถบที่ 20	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 6.00-8.00 กิโลคาลอรี
แถบที่ 5	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 74.50-78.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 13	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 26.00-29.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 21	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 5.20-5.90 กิโลคาลอรี
แถบที่ 6	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 72.00-74.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 14	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 24.00-25.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 22	มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 5.00 กิโลคาลอรี
แถบที่ 7	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 61.00-68.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 15	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 19.50-22.00 กิโลคาลอรี		
แถบที่ 8	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 57.00-59.00 กิโลคาลอรี	แถบที่ 16	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 16.00-19.00 กิโลคาลอรี		

ตารางที่ 13 นำหนักโสมแดงของแถบโปรตีนในแปดล็อกด้ายพันชุดที่เขื่อนน้ำร้อนที่อุณหภูมิตั้งแต่ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิตั้งแต่ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 วัน

แถบที่	น้ำหนักโสมแดงของแถบโปรตีน (กิโลดากตัน)													
	ที่สังเกต เห็นได้	ชุด ควบคุม	40°ซ 5 นาที	40°ซ 10 นาที	40°ซ 15 นาที	40°ซ 20 นาที	40°ซ 25 นาที	40°ซ 30 นาที	50°ซ 5 นาที	50°ซ 10 นาที	50°ซ 15 นาที	50°ซ 20 นาที	50°ซ 25 นาที	50°ซ 30 นาที
1	123.03	-	-	-	121.85	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	112.20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	104.71	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	95.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	83.18	87.84	88.46	84.99	84.36	-	-	-	80.10	-	-	-	-	-
6	77.62	-	73.85	-	-	79.10	76.90	72.96	-	-	-	72.50	-	-
7	61.66	66.66	-	65.10	69.55	65.82	63.40	60.71	69.12	65.97	63.01	61.41	61.00	61.64
8	57.54	-	-	-	56.03	59.23	-	-	57.52	-	-	-	-	-
9	53.70	-	53.58	53.01	-	-	53.20	-	-	54.39	-	-	-	-
10	51.29	-	49.65	45.51	51.35	50.00	47.41	44.20	-	48.66	-	-	50.76	45.94
11	42.66	41.61	41.12	40.93	-	-	-	40.92	42.05	41.68	-	-	42.53	-
12	39.81	-	-	-	39.87	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	38.02	-	-	-	31.77	37.41	36.10	36.61	38.71	-	38.40	37.00	37.22	37.33

ตารางที่ 13 (ต่อ)

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)													
	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ		
	ที่สังเกต	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ		
	เห็นได้	ควบคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
14	26.91	30.16	29.79	29.45	28.57	27.66	26.51	24.81	-	30.57	-	28.17	-	-
15	21.38	23.53	23.72	23.22	23.07	22.28	21.01	20.76	23.50	-	-	-	-	-
16	19.50	18.41	18.89	18.58	18.33	-	19.24	19.67	19.96	-	18.53	-	-	-
17	-	-	-	-	-	17.53	-	-	-	17.65	17.05	17.62	17.49	-
18	15.49	-	-	-	14.74	-	15.21	-	-	16.55	-	16.27	16.07	16.16
19	13.49	10.64	14.27	13.97	-	-	-	13.03	11.71	12.75	12.06	10.92	10.98	11.20
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7.30	6.48	6.75	6.53

หมายเหตุ รูปแบบของโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้

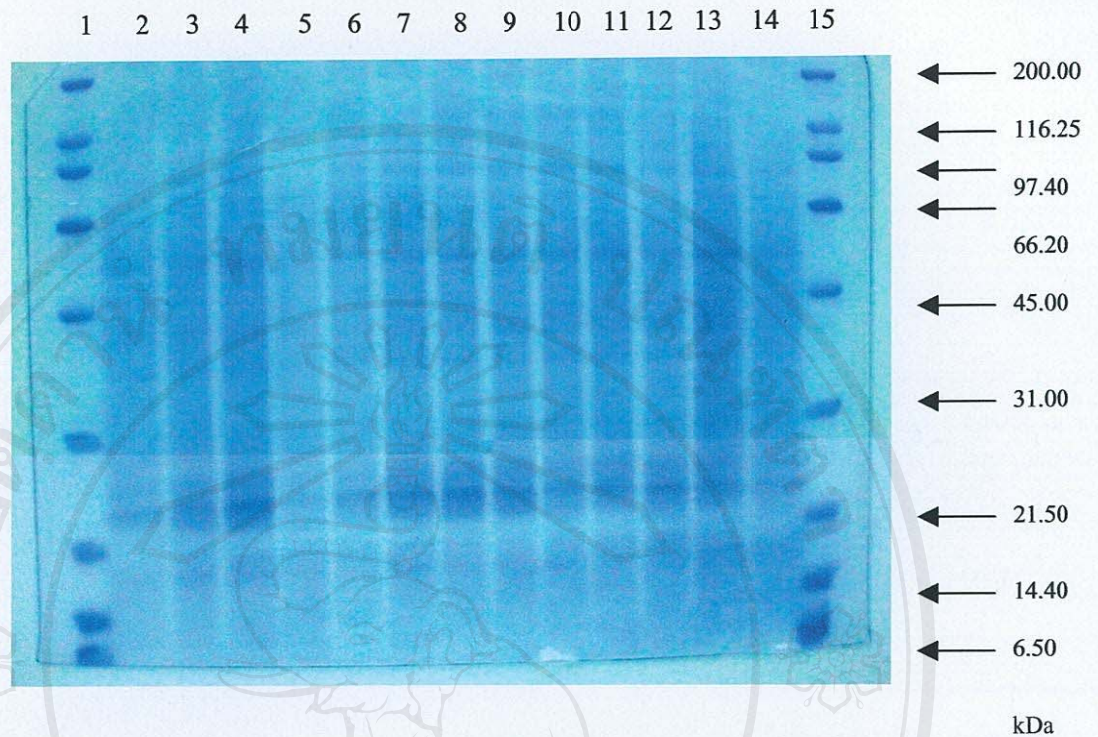
- แถบที่ 1 มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 120.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 2 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 110.00-115.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 3 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 100.00-105.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 4 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 90.00-96.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 5 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 80.00-89.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 6 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 72.00-79.50 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 7 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 60.00-70.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 8 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 56.00-59.50 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 9 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 53.00-55.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 10 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 44.00-52.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 11 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 40.50-43.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 12 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 39.50-40.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 13 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 31.50-39.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 14 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 24.50-31.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 15 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 20.50-24.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 16 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 18.00-20.00 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 17 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 17.00-17.90 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 18 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 14.60-16.90 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 19 มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 10.00-14.50 กิโลดาลตัน
 แถบที่ 20 มีน้ำหนักโมเลกุล น้อยกว่า 8.00 กิโลดาลตัน

ตารางที่ 14 นำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีนในเบสไลต์ของตัวอย่างพันธุ์พืชที่เข้านำร่องที่อุณหภูมิจานวน 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิจานวน 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบโปรตีน (กิโลดาลตัน)														
	ที่สังเกต เห็นได้	ชุก ควบคุม	40 ^o ซ 5 นาที	40 ^o ซ 10 นาที	40 ^o ซ 15 นาที	40 ^o ซ 20 นาที	40 ^o ซ 25 นาที	40 ^o ซ 30 นาที	40 ^o ซ 5 นาที	50 ^o ซ 5 นาที	50 ^o ซ 10 นาที	50 ^o ซ 15 นาที	50 ^o ซ 20 นาที	50 ^o ซ 25 นาที	50 ^o ซ 30 นาที
1	177.83	-	-	-	-	-	167.84	-	-	-	168.97	-	-	-	-
2	144.54	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	125.89	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	104.71	-	118.66	-	119.92	-	117.12	-	113.71	-	113.64	-	-	-	-
5	95.50	-	90.37	91.00	91.53	-	-	90.70	-	-	-	-	-	-	-
6	85.11	88.82	-	-	-	-	89.39	89.65	-	89.22	89.51	89.06	87.06	89.42	89.32
7	79.43	-	-	-	76.06	74.22	75.05	74.42	73.80	73.80	74.66	72.82	73.21	74.45	-
8	63.09	65.82	67.96	-	-	67.82	-	-	66.37	-	-	-	-	-	-
9	57.54	-	-	-	-	-	-	-	62.45	-	-	-	-	-	-
10	53.70	53.97	55.12	54.72	55.17	54.95	54.66	54.34	54.34	54.34	53.75	54.13	53.38	54.79	55.05
11	50.12	-	48.29	-	47.26	50.57	46.80	-	46.50	49.44	-	-	-	49.82	46.81
12	41.90	-	40.92	41.03	41.59	44.05	44.15	41.14	43.95	-	40.69	41.08	41.19	42.79	-
13	37.15	32.36	-	38.54	-	34.77	32.55	-	37.17	36.50	-	-	-	37.67	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แถบที่	น้ำหนักโมเลกุลของแถบปริทิน (กิโกลดาลตัน)														
	ที่สังเกต	ชุด	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	40°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ	50°ซ			
	เห็นได้	ควบคุม	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที	30 นาที	5 นาที	10 นาที	15 นาที	20 นาที	25 นาที	30 นาที
14	26.30	29.96	-	-	-	30.02	29.63	29.76	-	25.43	29.63	25.56	29.57	-	-
15	-	23.50	23.59	23.56	23.70	23.73	23.62	23.71	23.42	23.44	23.29	23.86	23.74	-	-
16	20.89	-	-	-	-	-	21.97	-	21.34	-	-	-	-	-	-
17	17.78	18.75	18.14	17.94	18.30	18.33	19.08	18.61	-	18.00	18.33	18.25	18.94	18.32	-
18	14.45	-	-	-	13.87	13.91	15.37	-	-	-	-	-	-	-	-
19	12.88	-	-	-	-	-	-	-	-	12.42	13.29	-	-	13.48	-
20	-	8.46	8.99	9.82	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
หมายเหตุ รูปแถบของ ปริทิน ในเปลือกผลถ้าใช้หั่นคือแต่ละแถบมีน้ำหนักโมเลกุล ดังนี้															
แถบที่ 1	มีน้ำหนักโมเลกุล มากกว่า 165.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 2	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 140.00-145.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 3	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 125.00-130.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 4	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 100.00-120.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 5	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 90.00-99.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 6	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 85.00-89.90 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 7	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 72.00-80.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 8	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 63.00-69.00 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 9	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 57.00-62.50 กิโลดาลตัน														
แถบที่ 10	มีน้ำหนักโมเลกุล ประมาณ 53.00-56.00 กิโลดาลตัน														

ภาพที่ 16 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 วัน

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

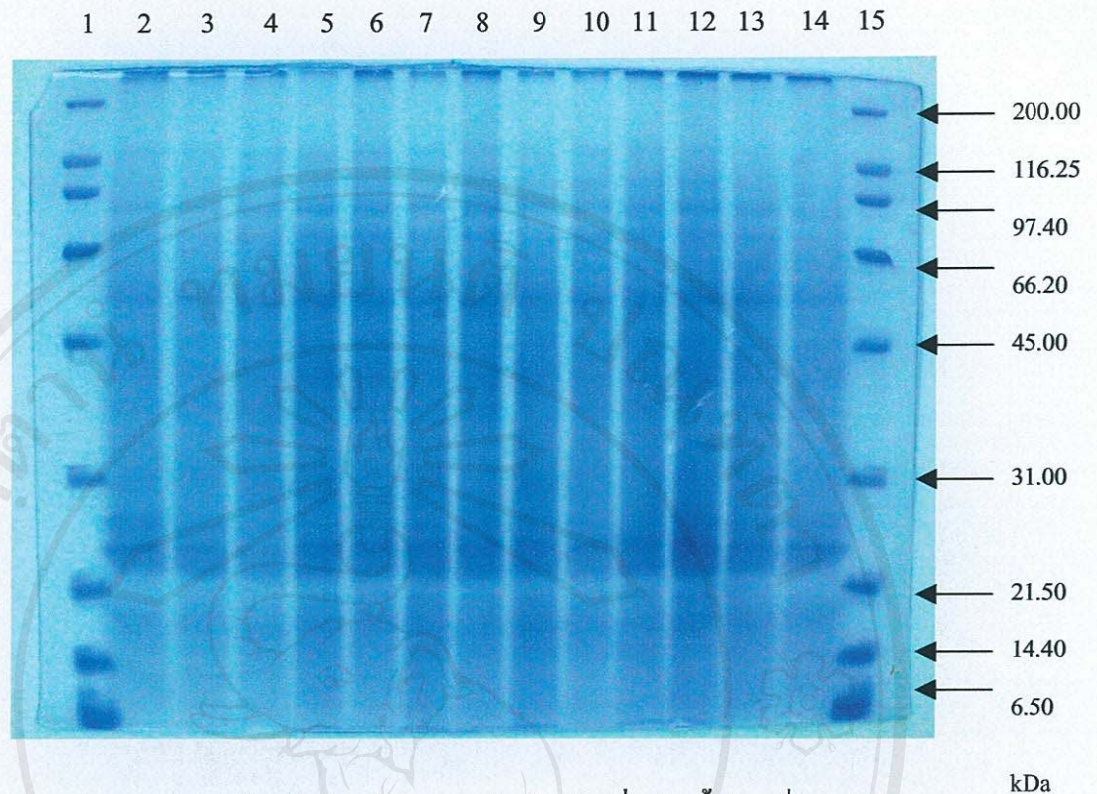
ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 12 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

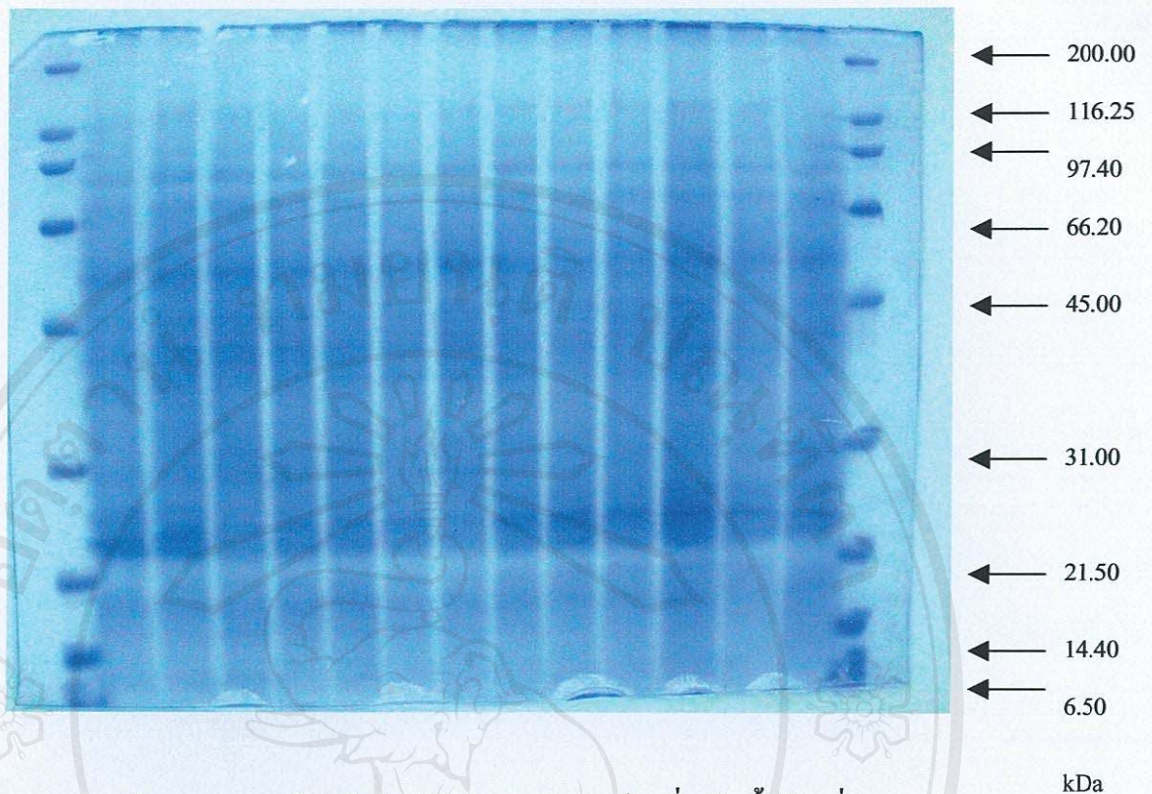

ภาพที่ 17 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 วัน

- ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน
- ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม
- ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 5 นาที
- ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 10 นาที
- ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 15 นาที
- ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 20 นาที
- ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 25 นาที
- ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 30 นาที
- ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 5 นาที
- ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 10 นาที
- ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 15 นาที
- ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 20 นาที
- ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 25 นาที
- ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 13 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ภาพที่ 18 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 วัน

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

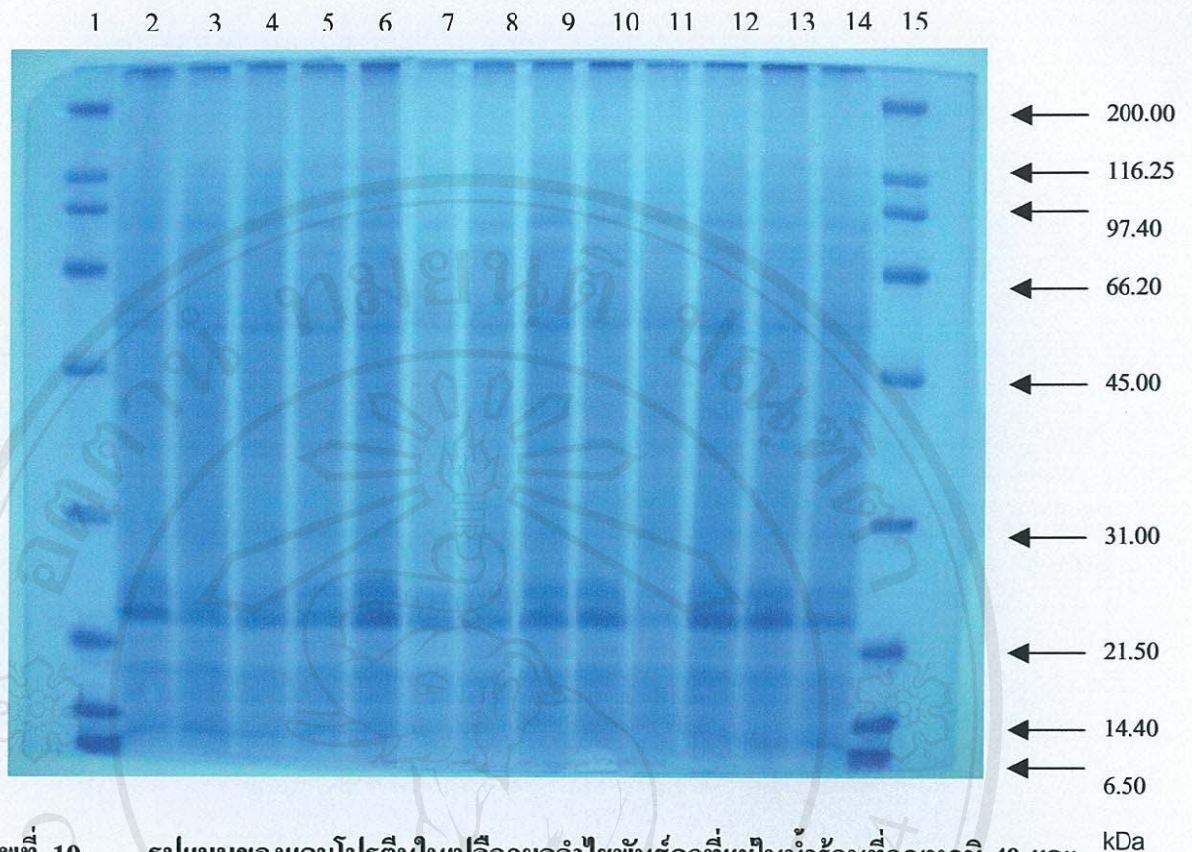
ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 13 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

ภาพที่ 19 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอดีแช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 วัน

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

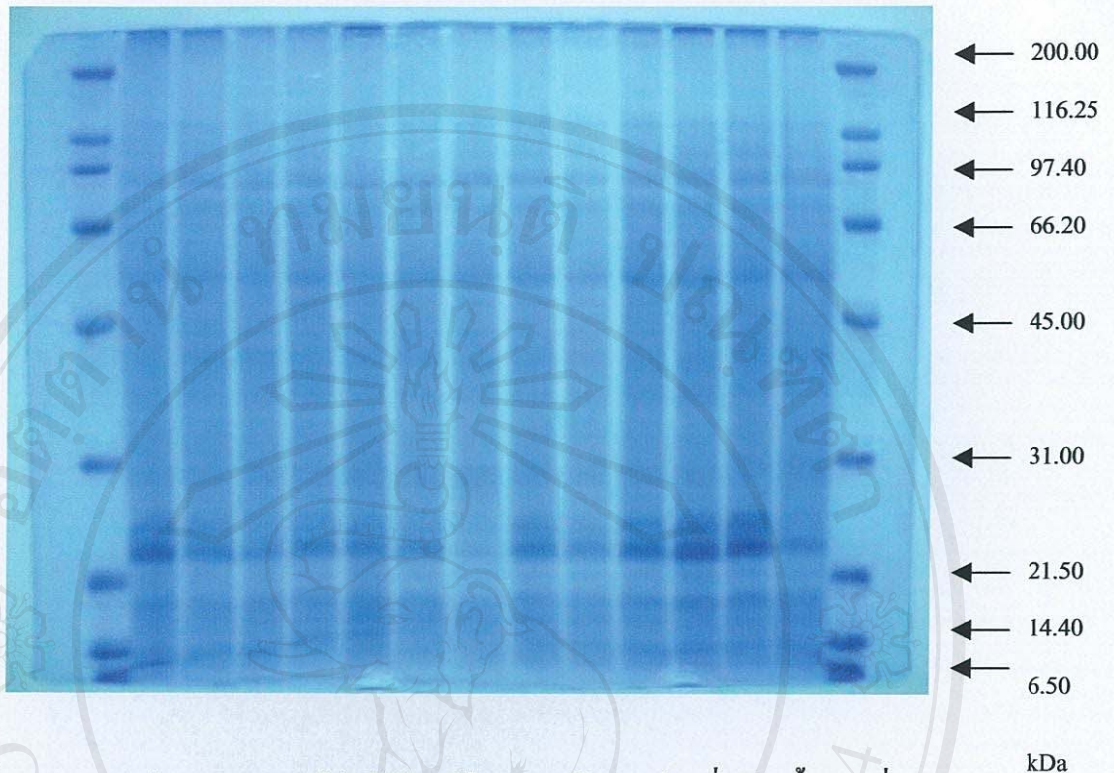
ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 16 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ภาพที่ 20 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 วัน

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°C นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 10 นาที

ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 15 นาที

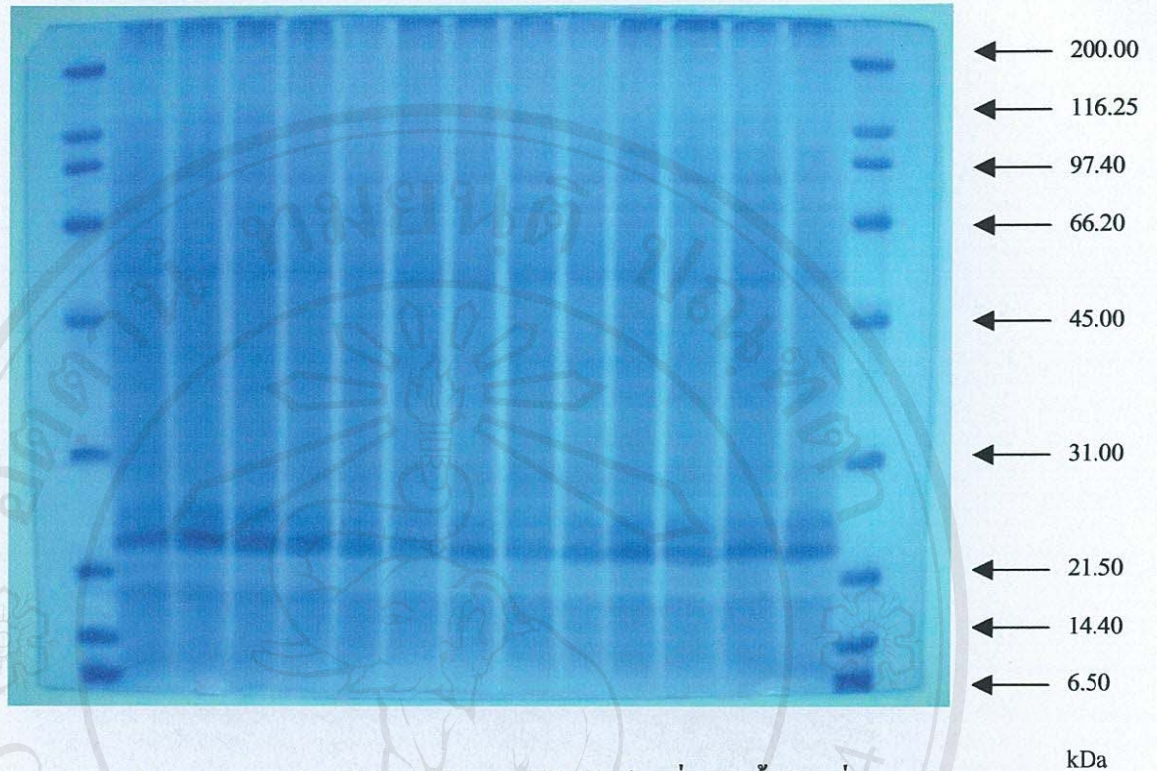
ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°C นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 15 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

ภาพที่ 21 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอดีแซในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

ช่องที่ 1 และ 15 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 2 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยของชุดควบคุม

ช่องที่ 3 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 5 นาที

ช่องที่ 4 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 10 นาที

ช่องที่ 5 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 15 นาที

ช่องที่ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 20 นาที

ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 25 นาที

ช่องที่ 8 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 30 นาที

ช่องที่ 9 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 5 นาที

ช่องที่ 10 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 10 นาที

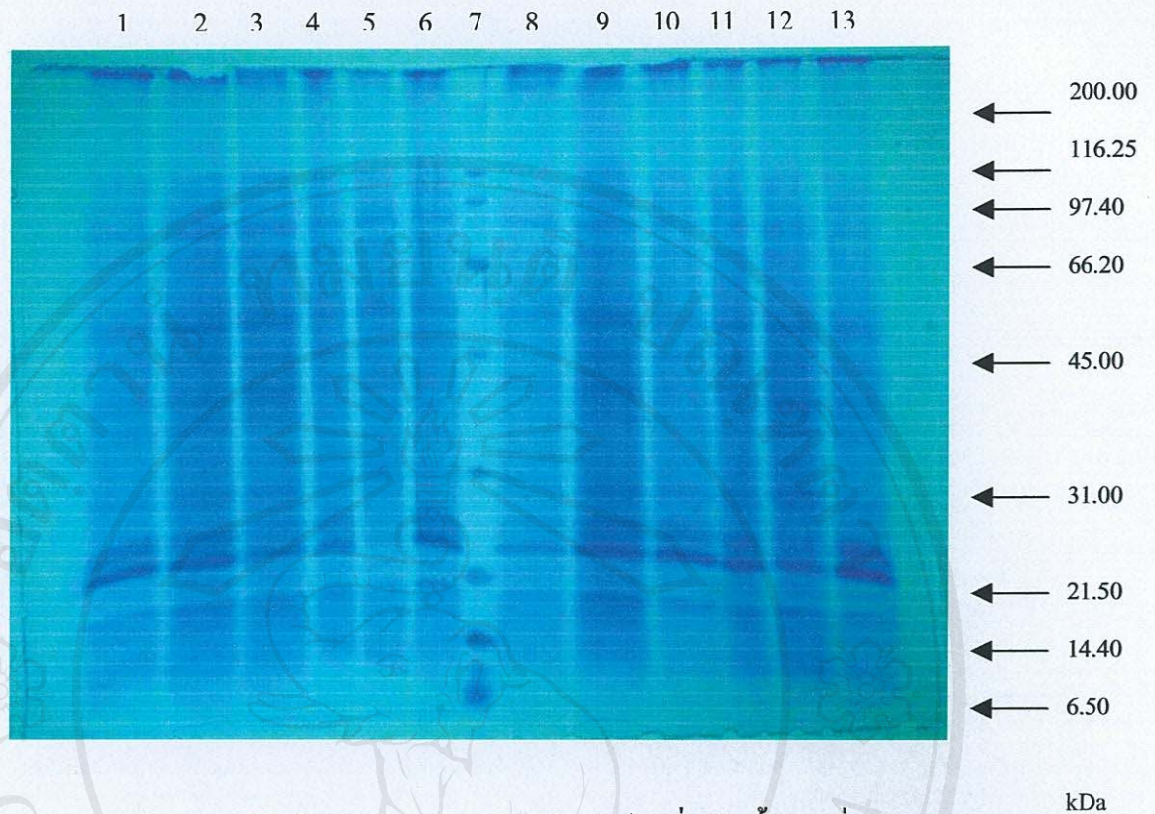
ช่องที่ 11 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 15 นาที

ช่องที่ 12 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 20 นาที

ช่องที่ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 25 นาที

ช่องที่ 14 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 30 นาที

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 14 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

ภาพที่ 22 รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2, 4, 6, 8, 10 และ 12 วัน

ช่องที่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40°ซ นาน 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2, 4, 6, 8, 10 และ 12 วัน ตามลำดับ ช่องที่ 7 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนมาตรฐาน

ช่องที่ 8, 9, 10, 11, 12 และ 13 คือ รูปแบบของแถบโปรตีนในเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50°ซ นาน 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2, 4, 6, 8, 10 และ 12 วัน ตามลำดับ

หมายเหตุ ภาพถ่ายมีแถบโปรตีน 14 แถบแต่การสังเกตแถบโปรตีนด้วยตาเปล่ามีแถบโปรตีน 18 แถบ

อุณหภูมิและเวลาที่ใช้แช่ผลลำไยในน้ำร้อนไม่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยเมื่อเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิต่ำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากลำไยเป็นผลไม้ประเภท non - climacteric จึงมีการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการต่างๆ ระหว่างการสุกอย่างช้าๆ (Kader, 2002) และจากผลการทดลองกรรมวิธีในการใช้น้ำร้อนที่อุณหภูมิสูงแช่ในผลลำไยกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยส่วนใหญ่ปรากฏแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำอาจเป็นไปได้ว่าการใช้ความร้อนส่งผลทำให้โปรตีนขนาดใหญ่เกิดการเสื่อมสภาพกลายเป็นโปรตีนที่มีขนาดเล็กลง (Vierling, 1991) แต่การทดลองในครั้งนี้ไม่พบการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแถบโปรตีนที่เปลือกของผลลำไยอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Lurie and Klein (1991) ที่ได้ศึกษาการสังเคราะห์โปรตีนโดยใช้กรดอะมิโน [³⁵S] methionine ในเนื้อเยื่อผลมะเขือเทศแล้วแยกโปรตีนด้วยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิสแบบ SDS-PAGE และวิเคราะห์หาแถบโปรตีนโดย Fluorography พบว่ามีแถบโปรตีนปรากฏเป็นจำนวนมากบนแผ่นเจล ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละกรรมวิธี แม้ว่าในกรรมวิธีที่ผลมะเขือเทศได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 12 ชั่วโมงปรากฏแถบโปรตีนชัดเจนกว่าที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 4 ชั่วโมง และที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส นาน 12 และ 4 ชั่วโมง ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลสูงมากกว่า 69.00 กิโลดาลตัน และโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำน้อยกว่า 30.00 กิโลดาลตัน ทั้งนี้ผลกระทบของการได้รับอุณหภูมิสูงต่อการยับยั้งการสังเคราะห์โปรตีนปกติ และการสังเคราะห์ HSPs รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่าง HSPs ต่อความทนทานของอาการสะท้านหนาวยังไม่ชัดเจนนัก

อย่างไรก็ตามผลการทดลองที่ได้แตกต่างจากผลงานวิจัยของ Sabehat *et al.* (1996) ที่พบว่ามีการสังเคราะห์ HSPs ในผลมะเขือเทศซึ่งได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 48 ชั่วโมง ซึ่งมีแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 70.00 กิโลดาลตัน (HSP70) และโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำอยู่ในช่วง 18.00-21.00 กิโลดาลตัน โดยแถบโปรตีนดังกล่าวยังคงปรากฏเมื่อนำผลมะเขือเทศมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 2 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 21 วัน ขณะที่การเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 วันทำให้โปรตีนเกิดการเสื่อมสภาพและผลมะเขือเทศแสดงอาการสะท้านหนาว จึงเชื่อว่า HSP70 เป็นกลุ่มของโปรตีนที่ทำหน้าที่เหมือน chaperone ที่จับกับโปรตีนที่เสียหายเนื่องจากสภาวะเครียด แล้วทำให้เกิดการรวมตัวสร้างเป็นโปรตีนที่สมบูรณ์และถูกต้องอีกครั้ง รวมทั้งป้องกันไม่ให้โปรตีนรวมตัวกันอย่างผิดระเบียบ ส่วนโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุลต่ำจะช่วยป้องกันความเสียหายที่เกิดกับโปรตีนภายในเซลล์และโปรตีนที่เกี่ยวข้องกับเยื่อหุ้ม ดังนั้น HSPs จึงสามารถทำให้เนื้อเยื่อของพืชมีความทนทานต่ออาการสะท้านหนาวเมื่อนำมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำได้ อย่างไรก็ตามวิธีการของ Sabehat *et al.* (1996) แตกต่างจากวิธีที่ใช้

ในการทดลองนี้ คือมีการสังเคราะห์โปรตีนในเนื้อเยื่อผลมะเขือเทศโดยใช้กรดอะมิโน [³⁵S] methionine และแยกโปรตีนโดยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิสแบบพอลิอะคริลาไมด์เจล 2 มิติ (two-dimensional polyacrylamide gel electrophoresis ; 2D-PAGE) แล้วจึงวิเคราะห์หาแถบโปรตีนโดย Fluorography และต่อมาในปี 1998 Sabehat *et al.* ได้นำ cloned cDNAs จากยีนส์ที่เกี่ยวข้องกับการสุก ชื่อ *tom 66* และ ยีนส์ที่สร้าง HSP21 ชื่อ *tom 111* ในผลมะเขือเทศที่ส่งผลทำให้เกิดความทนทานต่ออาการสั้หนาวที่อุณหภูมิต่ำ โดยพบว่ายีนส์ทั้ง 2 ถูกกระตุ้นให้แสดงออกเมื่อได้รับอุณหภูมิสูงในผล คอก ใบ และลำต้น แต่จะไม่แสดงออกเมื่อได้รับสภาพที่มีอุณหภูมิต่ำหรือที่อุณหภูมิห้อง และในสภาพเครียดอื่นเนื่องมาจากการได้รับความแห้งแล้งและขาดออกซิเจน เมื่อผลมะเขือเทศได้รับอุณหภูมิสูงระดับของ mRNA จากยีนส์ *tom 66* และ *tom 111* ในระยะแรกมีการแสดงออกไม่มาก ต่อมาเมื่อนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำพบว่ายีนส์ทั้ง 2 มีการแสดงออกเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ไม่พบระดับการแสดงออกของยีนส์ดังกล่าวในชุดควบคุม จึงเชื่อว่าการแสดงออกของยีนส์ *tom 66* และ *tom 111* มีความสัมพันธ์กับความทนทานต่ออาการสั้หนาวของผลมะเขือเทศเมื่อนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำ แต่ทั้งนี้ยังมีกลไกอื่นๆ เกี่ยวข้องด้วย

การที่แยกโปรตีนจากผลมะละกอโดยวิธี SDS-PAGE แล้ววิเคราะห์หาแถบของโปรตีนโดยวิธี Fluorography และ Densitometry พบว่า ในชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อนเมื่อนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 ชั่วโมง ปรากฏแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 117.00, 38.00, 25.00, 24.00, 22.00, 16.00 และ 14.00 กิโลดาลตัน ตามลำดับ ส่วนผลมะละกอที่ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง ปรากฏแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 70.00, 30.00, 20.00 และ 19.00 กิโลดาลตัน ตามลำดับ และเมื่อนำผลมะละกอที่ได้รับความร้อนดังกล่าวไปเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง พบแถบโปรตีนที่มีน้ำหนักโมเลกุล 30.00 และ 27.00 กิโลดาลตัน ตามลำดับ จึงเชื่อว่าผลมะละกอที่ได้รับความร้อนสูงมากกว่า 35 องศาเซลเซียส มีการแปลรหัสของ mRNA เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีการสังเคราะห์พอลิเพปไทด์ชนิดใหม่ขึ้นมา (Paull and Chen, 1990)

ผลอะโวคาโดพันธุ์ Hass ที่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษา เมื่อวิเคราะห์ cloned cDNAs จากยีนส์ที่ทำหน้าที่สังเคราะห์ HSP17 และ HSP 70 โดยวิธี Northern analysis พบว่ายีนส์ทั้ง 2 ถูกกระตุ้นให้แสดงออกเพิ่มขึ้นเมื่อผลอะโวคาโดได้รับอุณหภูมิ 38 และ 40 องศาเซลเซียส นาน 3-10 ชั่วโมง และมีการแสดงออกของยีนส์สูงที่สุดเมื่อผลอะโวคาโดได้รับอุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส แต่เมื่อระดับของอุณหภูมิเพิ่มสูงกว่า 40 องศาเซลเซียส การแสดงออกของยีนส์ลดลง จึงเชื่อว่า HSPs ที่ถูกสังเคราะห์ในผลอะโวคาโดทำหน้าที่เหมือน chaperone ที่ช่วยป้องกันความเสียหายของเอนไซม์และโปรตีนในระหว่างการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ Woolf

et al. (1995) ซึ่งใช้อุณหภูมิสูงกับผลอะโวคาโดทำให้สามารถลดอาการสะท้านหนาวได้ ต่อมาในปี 1997 Woolf and Lay-Yee ได้ทดลองแช่ผลอะโวคาโดพันธุ์ Hass ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 120 นาที ก่อนนำไปแช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 6 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1 สัปดาห์ พบว่า การแช่ผลอะโวคาโดในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียสช่วยลดอาการสะท้านหนาวที่เกิดขึ้นกับผลอะโวคาโดได้ ทำให้ลดการเกิดสีน้ำตาลที่เปลือก ซึ่งส่งผลให้ผิวของผลมีสีดำคล้ำและความผิดปกติภายในผลได้ เมื่อศึกษา HSPs โดยการสกัด RNA และวิเคราะห์โดยวิธี Northern analysis พบว่า RNA homologous ของ pFS 1968 cDNA (HSP17) มีระดับต่ำมากในชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อน แต่ระดับของ RNA homologous ของ pFS 1968 cDNA (HSP17) เพิ่มขึ้นมากเมื่อได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส โดยระดับการแสดงออกของยีนดังกล่าวเพิ่มสูงมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อได้รับความร้อนนาน 5 นาทีจนกระทั่งสูงสุดเมื่อได้รับความร้อนนาน 120 นาที ส่วนระดับของ RNA hybridizing ของ pMON 9575 (HSP70) ที่แสดงออกไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละกรรมวิธี แสดงให้เห็นว่าการใช้ความร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส ก่อนการได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ในผลอะโวคาโดในลำดับต่อมาอาจช่วยเพิ่มความทนทานต่อการสะท้านหนาวของผลอะโวคาโดได้

การศึกษาการสังเคราะห์โปรตีน HSPs ในผลสาถิ์โดยใช้กรดอะมิโน [³⁵S] methionine ในเนื้อเยื่อผลสาถิ์แล้วแยกโปรตีนโดยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิสแบบ SDS-PAGE แล้วจึงวิเคราะห์จำนวนแถบโปรตีนโดย Autoradiography พบว่ามีแถบโปรตีนปรากฏเป็นจำนวนมากบนแผ่นเจลในกรรมวิธีที่ผลสาถิ์ได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 39-42 องศาเซลเซียส ซึ่งการตอบสนองต่ออุณหภูมิสูงของเนื้อเยื่อผลสาถิ์เกิดขึ้นเนื่องจากการกระตุ้นให้มีการถอดรหัสของ HSP17 และ HSP70 โดยเฉพาะเมื่อผลสาถิ์ได้รับอุณหภูมิ 39 องศาเซลเซียส นาน 1 ชั่วโมง ในขณะที่การเสื่อมสภาพของโปรตีนจะเพิ่มขึ้นเมื่อผลสาถิ์ได้รับอุณหภูมิ 42 และ 45 องศาเซลเซียส แต่ที่อุณหภูมิ 39 องศาเซลเซียส การเสื่อมสภาพของโปรตีนจะเพิ่มขึ้นใน 2 ชั่วโมงแรกที่ได้รับความร้อนต่อมาจะลดลง เชื่อว่า HSPs อาจมีบทบาทในการป้องกันการเสื่อมสภาพของโปรตีนที่อุณหภูมิ 39 องศาเซลเซียส ในขณะที่อุณหภูมิสูงส่งผลทำให้เกิดการยับยั้งการสังเคราะห์ HSPs และส่งเสริมการเสื่อมสภาพของโปรตีน (Ferguson *et al.*, 1994)

การใช้วิธี Western immunoblot analyses ศึกษา smHSPs ในเปลือกผลแอปเปิลพันธุ์ Fuji พบว่าการสะสม smHSPs ในเปลือกผลแอปเปิลพันธุ์ Fuji ที่ได้รับความร้อนอุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียสโดยการสะสม smHSPs เพิ่มขึ้นเมื่อได้รับความร้อนนาน 2 ชั่วโมง และการสะสม smHSPs ดังกล่าวสามารถตรวจพบได้เมื่อนำผลแอปเปิลไปเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส

เป็นเวลา 48 ชั่วโมง แต่เมื่อเก็บรักษาผลแอปเปิลไว้ที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 72 ชั่วโมง พบว่ามีสารสะสม smHSPs ลดลง ในขณะที่ระดับของ HSP70 ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 45 องศาเซลเซียส นาน 2, 4 และ 6 ชั่วโมง ตามลำดับ และเมื่อแยกโปรตีนโดยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิสแบบพอลิอะคริลาไมด์เจล 2 มิติ เพื่อวิเคราะห์ smHSPs ในเปลือกผลแอปเปิลเมื่อได้รับความร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 4 ชั่วโมง ก่อนการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 48 ชั่วโมง พบว่าปรากฏแถบโปรตีน (smHSPs) เพิ่มขึ้น 17 แถบที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 15.00, 17.00, 18.10, 18.10, 18.20, 18.20, 18.20, 18.30, 20.00, 21.50, 22.00, 22.50, 23.00, 23.50, 25.00, 26.00, 28.00 และ 29.00 ku (u = unified atomic mass unit) ซึ่งไม่พบ smHSPs ที่มีน้ำหนักโมเลกุลประมาณ 18.20, 18.30, 26.00, 28.00 และ 29.00 ku ในชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อน แสดงว่าผลแอปเปิลพันธุ์ Fuji สามารถตอบสนองต่อการได้รับความเครียดเนื่องจากการได้รับอุณหภูมิสูงได้โดยการสังเคราะห์ smHSPs ขึ้น ซึ่งเป็นบทบาทที่สำคัญทางชีวเคมีที่ป้องกันกระบวนการเสียหายที่จะเกิดขึ้นภายในเซลล์ในระหว่างที่ได้รับความเครียด (Ritenour *et al.*, 2001)

ทั้งนี้จากผลการทดลองในครั้งนี้พบแถบโปรตีนหลักที่มีน้ำหนักโมเลกุลอยู่ในช่วง 17.00-17.90 กิโลดาลตัน ในรูปแบบของแถบโปรตีนของเปลือกผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 20 นาที และอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10, 15, 20 และ 25 นาที ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างจากชุดควบคุม เมื่อนำผลลำไยไปเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 วัน (ตารางที่ 11) ซึ่งอาจจะเป็นกลุ่มของ HSP17 แต่ไม่สามารถบ่งชี้ถึงบทบาทของกลุ่มของโปรตีนดังกล่าวที่มีผลต่อกระบวนการเมแทบอลิซึมในเปลือกผลลำไยได้ เนื่องจากวิธีการทดลองซึ่งยังไม่สามารถวิเคราะห์หาโปรตีนได้อย่างละเอียดและเฉพาะเจาะจง อย่างไรก็ตามการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีการที่เหมาะสมและละเอียดพอที่จะหา HSPs ต่อไปในอนาคต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved

2.3 การเปลี่ยนแปลงสีเปลือกของผลลำไย

การแช่ในผลลำไยพันธุ์คอกในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 ± 1 และ 50 ± 1 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส นาน 12 วันไม่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงสีของเปลือกทั้งด้านนอกและด้านใน โดยวัดค่าสี L^* C^* และ H° เมื่อเปรียบเทียบกับชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังในตารางที่ 15, 17, 19, 21, 23 และ 25 ตามลำดับ ผลลำไยมีเปลือกด้านนอกสีคล้ำลง เนื่องจากค่า L^* ของเปลือกด้านนอกลดลงในช่วงแรกและมีค่าผันแปรเมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลาสั้นขึ้น (ภาพที่ 24) ซึ่งในวันที่ 6 ของการเก็บรักษา พบว่า ค่า L^* ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสมีสีคล้ำกว่าเปลือกด้านนอกของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือมีค่า L^* เท่ากับ 42.07 และ 44.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 16) ส่วนค่า C^* ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยในแต่ละกรรมวิธีมีค่าผันแปรอยู่ระหว่าง 26.62 - 30.01 ซึ่งมีแนวโน้มลดลงในระหว่างการเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน (ภาพที่ 24) โดยในวันเริ่มต้นของการเก็บรักษา (วันที่ 0) พบว่าค่า C^* ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสมีค่าน้อยกว่าผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือมีค่า C^* เท่ากับ 28.66 และ 29.67 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสทำให้เปลือกด้านนอกมีสีเหลืองน้อยกว่าผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส แต่เมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลาสั้นขึ้นค่า C^* ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ส่วนเวลาที่ใช้ในการแช่ในน้ำร้อนไม่มีผลกระทบต่อค่า L^* และ C^* ของเปลือกด้านนอกของผลลำไย (ตารางที่ 16 และ 18)

สำหรับค่า H° ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยมีแนวโน้มลดลงเมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลาสั้นขึ้น ซึ่งแสดงถึงการมีสีเหลืองน้อยลง (ภาพที่ 24) ซึ่งในวันที่ 2 ของการเก็บรักษาพบว่าค่า H° ของเปลือกด้านนอกของผลลำไยที่ผ่านการแช่ในน้ำร้อนนาน 5 นาทีมีค่าเท่ากับ 64.60 องศา ซึ่งไม่มีความแตกต่างกับผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 25 และ 30 นาที ที่มีค่า H° ของเปลือกด้านนอกเท่ากับ 66.08 และ 67.11 องศา ตามลำดับ แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับผลลำไยที่ผ่านการแช่ในน้ำร้อนนาน 10, 15 และ 20 นาที ซึ่งมีค่า H° ของเปลือกด้านนอกเท่ากับ 68.73, 68.89 และ 68.91 องศา ตามลำดับ และอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนมีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติ $P = 0.04$ แต่เมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน ค่า H° ของสีเปลือกด้านนอกของผลลำไยในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ตารางที่ 20)

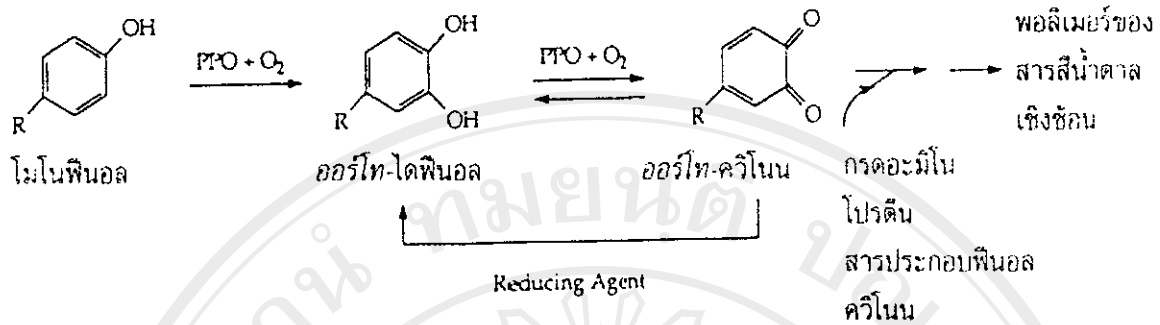
เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงสีเปลือกด้านในของผลลำไยในระหว่างการเก็บรักษา พบว่าค่า L^* และ H° มีค่าลดลงในช่วงแรก ในขณะที่ค่า C^* ของเปลือกด้านในของผลลำไยมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลาสั้นขึ้น (ภาพที่ 25) โดยพบว่าค่า L^* ของเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีสีคล้ำกว่าเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือมีค่า L^* เท่ากับ 69.21 และ 71.11 ตามลำดับเมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน และเมื่อเก็บรักษานาน 8 วัน พบว่าค่า L^* ของเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียสมีสีคล้ำกว่าเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือมีค่า L^* เท่ากับ 68.72 และ 70.09 ตามลำดับ

เมื่อเก็บรักษานาน 10 วันการแช่น้ำร้อนนาน 30 นาทีทำให้เปลือกด้านในของผลลำไยมีสีคล้ำกว่าเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนนาน 25, 15, 5 และ 10 นาที แต่ไม่แตกต่างจากสีเปลือกด้านในที่แช่น้ำร้อนนาน 20 นาที โดยค่า L^* ของสีเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนนาน 30 และ 20 นาที เท่ากับ 63.62 และ 65.89 ตามลำดับ แต่ค่า L^* ของสีเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนนาน 20 นาทีไม่แตกต่างจากสีเปลือกด้านในของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนนาน 25, 15, 5 และ 10 นาทีซึ่งมีค่า L^* เท่ากับ 67.26, 67.82, 67.92 และ 68.10 ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าในวันที่ 4 และ 10 ของการเก็บรักษาอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่น้ำกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยมีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P = 0.03$ และ 0.01 ตามลำดับ (ตารางที่ 22)

สำหรับค่า C^* ของเปลือกด้านในของผลลำไยมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงแรกของการเก็บรักษาและเมื่อระยะเวลานานขึ้นค่า C^* เพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบระหว่างแต่ละกรรมวิธีพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้อิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่น้ำร้อนกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยไม่มีปฏิสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 24) นอกจากนี้อุณหภูมิที่ใช้ในการแช่น้ำร้อนไม่มีผลกระทบต่อค่า H° ของสีเปลือกด้านในของผลลำไย เมื่อเก็บรักษานาน 2 วันการแช่น้ำร้อนนาน 5 นาทีทำให้ค่า H° ของเปลือกด้านในของผลลำไยมีค่าเท่ากับ 79.52 องศา ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่ผ่านการแช่น้ำร้อนนาน 30, 10 และ 25 นาที ที่มีค่า H° ของเปลือกด้านในของผลลำไยเท่ากับ 80.16, 80.62 และ 81.01 องศา ตามลำดับ แต่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่ผ่านการแช่น้ำร้อนนาน 15 และ 20 นาทีที่มีค่า H° ของเปลือกด้านในของผลลำไยใกล้เคียงกัน คือมีค่า H° เท่ากับ 81.85 และ 82.02 องศา ตามลำดับ

แต่เมื่อเก็บรักษาเป็นระยะเวลาสั้นขึ้นค่า H° ของเปลือกด้านในของผลลำไยในแต่ละกรรมวิธีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในวันที่ 2 และ 10 ของการเก็บรักษาพบว่าอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนมีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P = 0.02$ และ 0.04 ตามลำดับ (ตารางที่ 26)

เมื่อพิจารณาสีเปลือกของผลลำไยที่สังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า ผลของอุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนไม่มีผลกระทบต่อสีของเปลือกด้านนอกและด้านในของผลลำไย ซึ่งผลการทดลองนี้ได้พบว่าผลลำไยที่เก็บรักษาไว้นานขึ้นมีผิวสีคล้ำลง เนื่องจากแสดงอาการสะท้อนหนาว (ภาพที่ 26-29) ผลการวิจัยการเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียสทำให้ผลลำไยเกิดอาการสะท้อนหนาวในเวลา 5-6 วัน (คณัยและคณะ, 2543 ; Jiang *et al.*, 2002) โดยที่เปลือกด้านในมีสีน้ำตาลเข้มขึ้น และนอกจากนี้ยังพบว่าการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ในผลลำไยก่อนการเก็บรักษาส่งผลทำให้เปลือกด้านในมีสีเข้มขึ้นตามระดับอุณหภูมิที่สูงขึ้น ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นเนื่องจากความร้อนไปมีผลทำให้เอนไซม์โพลีฟีนอลออกซิเดสออกซิโคไซด์สารประกอบฟีนอลที่มีอยู่ในเซลล์ส่งผลทำให้เกิดสีน้ำตาลที่เปลือก (คณัย, 2540) การเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลจะเริ่มเกิดขึ้นที่ชั้นของ mesocarp cell ตามด้วย endocarp หลังจากนั้นจึงแพร่กระจายไปทั่ว pericarp surface โดยเฉพาะที่ pericarp และชั้นนอกของ mesocarp นอกจากนี้การที่ผลลำไยได้รับความเครียดจากความร้อนทำให้มีการสลายตัวของโครงสร้างเซลล์อย่างต่อเนื่องเป็นผลให้เซลล์สูญเสีย permeability ทำให้เอนไซม์โดยเฉพาะเอนไซม์ PPO และสารตั้งต้นทำปฏิกิริยากันได้ง่าย (Jiang *et al.*, 2002) ปฏิกิริยาการเกิดสีน้ำตาลที่เร่งด้วยเอนไซม์เป็นปฏิกิริยาของสารประกอบโมโนฟีนอลที่อยู่ในพืชเมื่อสัมผัสกับออกซิเจนในอากาศและมีเอนไซม์ PPO จะเกิดปฏิกิริยาไฮดรอกซิเลชันได้เป็นออร์โท-ไดฟีนอล (*o*-diphenol) สารนี้จะถูกออกซิโคไซด์ต่อให้เป็นออร์โท-ควิโนน (*o*-quinone) ควิโนนที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาที่เร่งด้วยเอนไซม์ PPO นี้จะรวมตัวกันและเกิดปฏิกิริยามอลดาร์ด์กับสารประกอบฟีนอลอื่นๆหรือกับกรดอะมิโนได้เป็นสารประกอบสีน้ำตาล ดังภาพที่ 23 สารตั้งต้นที่ถูกออกซิโคไซด์ได้ด้วยเอนไซม์ PPO ได้แก่ สารประกอบฟีนอลที่มีอยู่ในพืชซึ่งเป็นสารฟลาโวนอยด์ (flavonoids) เช่น แอนโทไซยานินิน ลูโคแอนโทไซยานินิน ฟลาโวนอล และโทโรซิน (นิธิยา, 2543)

ภาพที่ 23 ปฏิกิริยาการเกิดสีน้ำตาลจากการทำงานของเอนไซม์ PPO (นิริยา, 2543)

เอนไซม์ PPO ในเปลือกของผลลำไยสามารถทำงานได้ในช่วงพีเอช 4-7 โดยมีพีเอชที่เหมาะสม (optimum pH) อยู่ที่พีเอช 6.5 ส่วนอุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำงานเท่ากับ 35 องศาเซลเซียส อีกทั้งเอนไซม์ PPO เป็นเอนไซม์ที่มีความคงตัวสูงโดยจะสูญเสียกิจกรรมไป 50 เปอร์เซ็นต์เมื่อได้รับอุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นานกว่า 20 นาที (Jiang, 1999) ซึ่งจากผลการทดลองเมื่อแช่ในผลลำไยในน้ำที่มีอุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที อาจชักนำให้เกิดการสลายตัวของโครงสร้างเซลล์ทำให้ผนังเซลล์สูญเสีย permeability ส่งผลทำให้เอนไซม์มีกิจกรรมเพิ่มขึ้นในลำดับต่อมา อีกทั้งในการทดลองนี้ได้พบว่าปริมาณโปรตีนในเปลือกผลลำไยเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น ซึ่งโปรตีนที่เพิ่มขึ้นอาจมีผลต่อกิจกรรมของเอนไซม์ PPO ดังนั้นในทุกกรรมวิธีผลลำไยจึงมีสีคล้ำลง

ตารางที่ 15 ค่า L* สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์คอกที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า L* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	47.04	37.97	41.21	44.63	39.38	39.49	42.38
40 °ซ นาน 10 นาที	44.93	41.04	40.51	44.36	40.60	39.91	42.03
40 °ซ นาน 15 นาที	46.89	39.92	39.73	41.98	40.73	39.27	41.38
40 °ซ นาน 20 นาที	46.74	40.73	40.65	44.59	40.56	39.09	43.82
40 °ซ นาน 25 นาที	47.16	38.59	40.27	44.54	42.16	37.83	38.40
40 °ซ นาน 30 นาที	47.15	39.33	40.35	43.92	40.08	38.24	41.69
50 °ซ นาน 5 นาที	46.64	39.37	39.24	42.46	43.69	37.89	41.72
50 °ซ นาน 10 นาที	48.50	39.94	40.30	42.80	39.28	39.70	41.34
50 °ซ นาน 15 นาที	46.98	39.87	39.95	41.46	40.54	40.21	42.54
50 °ซ นาน 20 นาที	47.51	40.71	42.03	42.65	38.73	38.92	39.23
50 °ซ นาน 25 นาที	46.24	40.19	41.19	42.61	40.60	39.04	41.89
50 °ซ นาน 30 นาที	47.39	40.28	41.42	40.46	40.13	40.96	39.75
หาค่าเฉลี่ย	48.79	40.60	40.66	42.27	41.12	40.18	41.14
C.V. (%)	2.44	3.63	4.03	6.22	6.07	4.86	6.34

หมายเหตุ ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ
0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 16 ค่า L* สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า L* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	46.65	39.60	40.45	44.00 ^a	40.58	38.97	41.61
50 °ซ	46.21	40.06	40.69	42.07 ^b	40.49	38.95	41.08
C.V. (%)	2.64	3.77	3.85	5.53	6.10	5.12	6.40
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า L* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	46.84	38.67	40.23	43.54	41.53	38.69	42.05
10 นาที	46.71	40.49	40.41	43.58	39.94	38.30	41.68
15 นาที	46.94	39.89	39.84	41.72	40.63	39.74	41.96
20 นาที	47.12	40.72	41.34	43.62	39.64	39.01	41.52
25 นาที	46.70	39.88	40.73	43.57	41.38	38.43	40.14
30 นาที	47.27	39.81	40.89	42.19	40.10	39.60	40.72
C.V. (%)	2.85	3.62	3.89	6.07	6.20	5.23	6.60
หาค่าควบคุม	48.79	40.60	40.66	42.27	41.12	40.18	41.14
A	ns	ns	ns	*	ns	ns	ns
B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 17 ค่า C* สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า C* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	30.51	27.61	31.10	27.72	30.12	29.52	29.60
40 °ซ นาน 10 นาที	30.16	30.91	28.80	27.66	28.33	29.28	28.09
40 °ซ นาน 15 นาที	29.25	27.89	28.72	26.94	27.21	29.71	28.78
40 °ซ นาน 20 นาที	29.70	28.71	27.82	27.25	28.34	29.80	28.82
40 °ซ นาน 25 นาที	29.62	26.45	27.51	26.58	27.32	27.44	28.24
40 °ซ นาน 30 นาที	28.79	28.43	26.93	26.85	28.05	27.96	26.03
50 °ซ นาน 5 นาที	28.54	27.05	27.59	27.98	29.90	28.81	29.02
50 °ซ นาน 10 นาที	28.72	27.90	27.29	28.20	28.49	27.21	28.22
50 °ซ นาน 15 นาที	29.41	28.25	28.15	26.53	29.00	28.55	28.12
50 °ซ นาน 20 นาที	29.43	29.64	27.09	27.27	27.61	27.46	26.54
50 °ซ นาน 25 นาที	28.58	29.02	26.99	28.48	27.74	28.33	27.66
50 °ซ นาน 30 นาที	27.28	27.80	28.62	26.70	27.17	27.82	27.22
หาค่ารวม	29.14	29.03	28.95	28.25	29.11	28.14	28.41
C.V. (%)	4.30	5.24	5.70	4.44	4.97	4.88	5.13

หมายเหตุ ผลการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ตารางที่ 18 ค่า C* สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า C* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	29.67 ^a	28.33	28.48	27.17	28.23	28.95	28.26
50 °ซ	28.66 ^b	28.28	27.62	27.53	28.32	28.03	27.80
C.V. (%)	3.96	6.10	6.28	4.44	5.54	5.05	5.47
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า C* สีเปลือกด้านนอก						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	29.52	27.33	29.35	27.85	30.01	29.17	29.31
10 นาที	29.44	29.40	28.05	27.93	28.41	28.24	28.16
15 นาที	29.33	28.07	28.43	26.74	28.11	29.13	28.45
20 นาที	29.56	29.18	27.46	27.26	27.97	28.63	27.68
25 นาที	29.10	27.74	27.25	27.53	27.53	27.88	27.95
30 นาที	29.03	28.12	27.77	26.77	27.61	27.89	26.62
C.V. (%)	4.18	5.82	6.34	4.40	4.95	5.29	4.97
ชุดควบคุม	29.14	29.03	28.95	28.25	29.11	28.14	28.41
A	*	ns	ns	ns	ns	ns	ns
B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ

ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 19 ค่า H° สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า H° สีเปลือกด้านนอก (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	74.02	63.99	69.55	67.58	65.84	66.95	67.47
40 °ซ นาน 10 นาที	70.77	69.90	64.65	66.38	66.26	66.00	65.92
40 °ซ นาน 15 นาที	72.24	67.33	66.47	66.85	66.62	65.12	66.32
40 °ซ นาน 20 นาที	74.76	68.74	66.64	67.93	67.09	66.30	68.68
40 °ซ นาน 25 นาที	74.16	64.92	66.43	67.86	67.30	64.45	66.28
40 °ซ นาน 30 นาที	75.46	67.91	66.59	67.24	65.23	65.39	65.36
50 °ซ นาน 5 นาที	73.33	65.21	66.79	65.56	68.44	66.63	68.39
50 °ซ นาน 10 นาที	73.90	67.56	65.77	68.03	65.66	64.72	67.28
50 °ซ นาน 15 นาที	72.71	70.46	66.35	65.58	67.39	68.11	67.27
50 °ซ นาน 20 นาที	73.77	69.08	68.28	68.18	65.67	66.40	66.37
50 °ซ นาน 25 นาที	71.74	67.24	65.53	66.92	67.98	66.87	66.21
50 °ซ นาน 30 นาที	71.54	66.31	67.93	65.94	65.40	66.40	65.31
หาค่ารวม	74.82	67.69	67.31	66.13	65.92	65.63	66.95
C.V. (%)	3.31	3.43	3.00	2.67	3.48	2.98	3.22

หมายเหตุ ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 20 ค่า H° สีเปลือกด้านนอกของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า H° สีเปลือกด้านนอก (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	73.57	67.13	66.72	67.31	66.39	65.70	66.67
50 °ซ	72.83	67.64	66.78	66.71	66.76	66.52	66.84
C.V. (%)	3.39	4.07	3.23	2.64	3.37	2.94	3.03
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า H° สีเปลือกด้านนอก (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	73.67	64.60 ^c	68.17	66.57	67.14	66.79	68.03
10 นาที	72.33	68.73 ^{ab}	65.21	67.23	65.96	65.36	66.60
15 นาที	72.47	68.89 ^a	66.41	66.22	67.00	66.62	66.79
20 นาที	74.26	68.91 ^a	67.46	68.05	66.38	66.35	67.52
25 นาที	72.95	66.08 ^{bc}	65.98	67.39	67.64	65.66	66.24
30 นาที	73.50	67.11 ^{abc}	67.28	66.59	65.32	65.89	65.33
C.V. (%)	3.51	3.46	3.03	2.67	3.37	3.09	2.89
ชุดควบคุม	74.82	67.69	67.31	66.13	65.92	65.63	66.95
A	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
B	ns	*	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	*	ns	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test
* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05
ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 21 ค่า L* สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า L* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	75.46	68.61	72.02	71.75	71.17	68.55	66.24
40 °ซ นาน 10 นาที	75.09	70.34	70.80	70.69	70.39	68.19	67.27
40 °ซ นาน 15 นาที	75.41	70.83	72.01	68.59	70.94	68.54	66.62
40 °ซ นาน 20 นาที	75.39	71.12	71.57	71.10	70.92	68.80	68.29
40 °ซ นาน 25 นาที	76.58	70.48	70.94	70.24	68.60	66.56	66.52
40 °ซ นาน 30 นาที	74.14	71.81	69.32	70.71	68.50	62.92	65.37
50 °ซ นาน 5 นาที	75.83	70.74	68.27	68.68	70.39	67.30	65.16
50 °ซ นาน 10 นาที	74.81	71.12	68.87	68.58	68.53	68.01	65.59
50 °ซ นาน 15 นาที	75.46	71.57	71.44	69.69	69.79	67.10	67.60
50 °ซ นาน 20 นาที	75.03	71.53	69.60	69.71	67.23	62.92	65.96
50 °ซ นาน 25 นาที	75.30	71.04	69.33	69.56	68.85	67.97	67.17
50 °ซ นาน 30 นาที	75.22	67.05	67.76	69.96	67.51	64.32	65.93
หาค่ารวม	76.16	73.05	70.54	69.05	69.08	66.76	65.87
C.V. (%)	1.29	2.50	2.36	3.34	2.61	3.11	2.92

หมายเหตุ ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ
0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 22 ค่า L* สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า L* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	75.34	70.53	71.11 ^a	70.51	70.09 ^a	67.26	66.72
50 °ซ	75.27	70.51	69.21 ^b	69.36	68.72 ^b	66.28	66.23
C.V. (%)	1.34	2.84	2.46	3.09	2.82	4.11	2.71
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า L* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	75.64	69.68	70.14	70.21	70.78	67.92 ^a	65.70
10 นาที	74.95	70.73	69.84	69.63	69.46	68.10 ^a	66.43
15 นาที	75.43	71.20	71.72	69.14	70.36	67.82 ^a	67.11
20 นาที	75.21	71.33	70.59	70.41	69.07	65.89 ^{ab}	67.13
25 นาที	75.94	70.76	70.13	69.90	68.73	67.26 ^a	66.85
30 นาที	74.68	69.43	68.54	70.33	68.00	63.62 ^b	65.65
C.V. (%)	1.29	2.80	2.63	3.34	2.82	3.61	2.73
หาค่าควบคุม	76.16	73.05	70.55	69.05	69.08	66.76	65.87
A	ns	ns	*	ns	*	ns	ns
B	ns	ns	ns	ns	ns	*	ns
A X B	ns	ns	*	ns	ns	*	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 23 ค่า C* สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า C* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	20.49	22.34	22.27	23.27	26.37	24.16	24.84
40 °ซ นาน 10 นาที	20.52	21.70	21.98	23.35	23.03	24.56	25.03
40 °ซ นาน 15 นาที	21.67	22.39	21.60	23.37	23.93	24.42	24.69
40 °ซ นาน 20 นาที	20.46	22.37	22.85	24.40	22.93	24.64	25.58
40 °ซ นาน 25 นาที	20.55	21.88	22.49	23.70	24.03	24.09	24.65
40 °ซ นาน 30 นาที	19.72	22.46	22.28	22.18	23.90	23.70	24.60
50 °ซ นาน 5 นาที	19.62	21.90	22.63	23.40	23.27	23.12	24.08
50 °ซ นาน 10 นาที	21.15	20.89	23.61	23.98	24.45	24.08	23.50
50 °ซ นาน 15 นาที	19.26	21.19	22.35	23.02	25.12	24.46	25.01
50 °ซ นาน 20 นาที	20.16	20.63	21.89	22.87	23.53	22.90	24.75
50 °ซ นาน 25 นาที	19.99	22.52	22.13	22.56	24.09	23.53	24.72
50 °ซ นาน 30 นาที	20.47	23.11	23.80	23.35	25.03	24.28	24.53
หาค่ารวม	19.97	21.60	21.30	23.51	23.86	23.83	26.08
C.V. (%)	4.13	6.52	6.40	4.83	7.24	3.63	3.18

หมายเหตุ ผลการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 24 ค่า C* สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์ต่อที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า C* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	20.47	22.19	22.25	23.38	23.70	24.26	24.90
50 °ซ	20.11	21.71	22.74	23.20	24.25	23.73	24.43
C.V. (%)	4.23	6.44	6.13	4.89	7.57	3.66	3.32
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า C* สีเปลือกด้านใน						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	20.05	22.12	22.45	23.33	24.82	23.64	24.46
10 นาที	20.83	21.39	22.79	23.66	23.74	24.32	24.26
15 นาที	20.16	21.79	21.98	23.20	24.52	24.44	24.85
20 นาที	20.31	21.50	22.37	23.63	23.24	23.77	25.16
25 นาที	20.27	22.20	22.31	23.13	24.06	23.81	24.69
30 นาที	20.09	22.78	23.04	22.77	24.06	23.99	24.57
C.V. (%)	4.38	6.52	6.42	5.02	7.76	3.85	3.45
ชุดควบคุม	19.97	21.60	21.30	23.51	23.86	23.84	26.08
A	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ ผลการทดลองไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 25 ค่า H° สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	ค่า H° สีเปลือกด้านใน (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 ^o ซ นาน 5 นาที	84.30	87.63 ^{ab}	79.32	78.66	80.27	78.15 ^{ab}	77.39
40 ^o ซ นาน 10 นาที	84.32	80.95 ^{ab}	77.45	77.60	79.13	78.08 ^{ab}	76.07
40 ^o ซ นาน 15 นาที	86.34	81.08 ^{ab}	80.22	77.98	78.56	77.79 ^{ab}	77.68
40 ^o ซ นาน 20 นาที	86.23	82.36 ^{ab}	80.60	79.16	79.38	78.44 ^{ab}	77.95
40 ^o ซ นาน 25 นาที	86.31	80.44 ^{ab}	80.51	79.47	77.75	77.02 ^{ab}	77.55
40 ^o ซ นาน 30 นาที	87.31	81.93 ^{ab}	79.52	78.48	78.28	77.35 ^{ab}	76.67
50 ^o ซ นาน 5 นาที	85.66	80.41 ^{ab}	79.19	78.28	79.04	78.54 ^{ab}	77.71
50 ^o ซ นาน 10 นาที	84.94	80.28 ^{ab}	79.01	79.88	78.28	78.20 ^{ab}	78.21
50 ^o ซ นาน 15 นาที	86.70	82.61 ^a	80.83	78.64	79.27	79.56 ^a	78.19
50 ^o ซ นาน 20 นาที	84.13	81.67 ^{ab}	79.12	80.55	77.99	76.96 ^{ab}	77.89
50 ^o ซ นาน 25 นาที	86.24	81.57 ^{ab}	79.81	79.10	79.59	78.61 ^{ab}	77.07
50 ^o ซ นาน 30 นาที	84.85	79.39 ^b	79.71	79.27	77.76	76.89 ^b	76.95
หาคววม	86.83	81.95 ^{ab}	78.99	78.16	78.00	77.35 ^{ab}	76.71
C.V. (%)	1.62	1.71	1.79	2.07	1.82	1.15	1.53

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

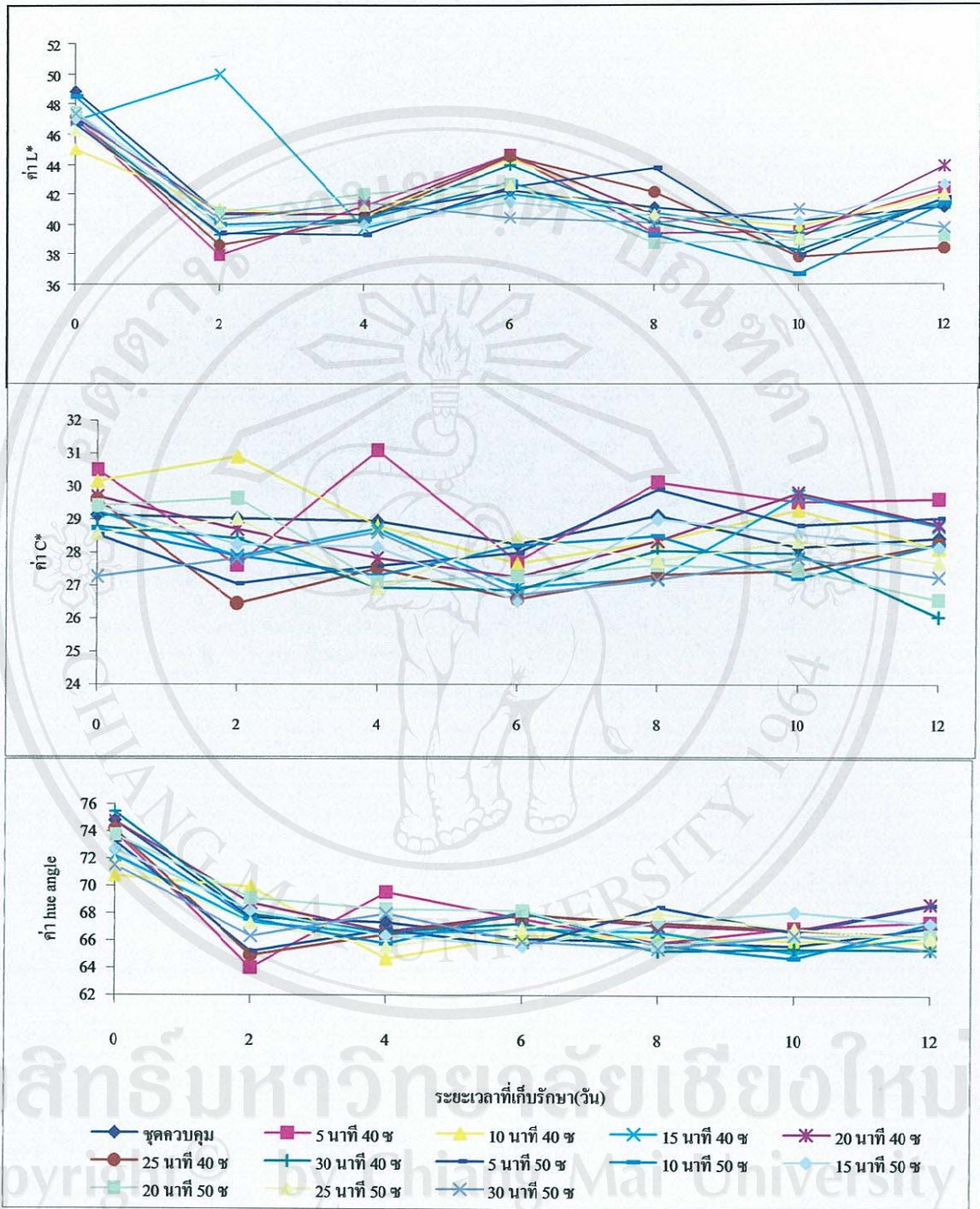
ตารางที่ 26 ค่า H° สีเปลือกด้านในของผลลำไยพันธุ์ตอกที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	ค่า H° สีเปลือกด้านใน (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	85.80	80.90	79.65	78.56	78.89	77.80	77.22
50 °ซ	85.42	80.82	79.61	79.29	78.65	78.13	77.67
C.V. (%)	1.83	2.18	1.87	2.01	1.85	1.40	1.34
เวลา (ปัจจัย B)	ค่า H° สีเปลือกด้านใน (องศา)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	84.98	79.52 ^b	79.25	78.47	79.65	78.34	77.55
10 นาที	84.63	80.62 ^{ab}	78.38	78.74	78.70	78.14	77.14
15 นาที	86.52	81.85 ^a	80.52	78.31	78.92	78.68	77.93
20 นาที	85.18	82.02 ^a	79.86	79.85	78.68	77.70	77.92
25 นาที	86.27	81.01 ^{ab}	80.16	79.29	78.67	77.81	77.31
30 นาที	86.08	80.16 ^{ab}	79.61	78.88	78.02	77.12	76.81
C.V. (%)	1.74	1.99	1.76	2.08	1.86	1.33	1.34
หาค่ารวม	86.83	81.95	78.99	78.16	77.10	77.35	76.71
A	ns	ns	ns	ns	ns	ns	ns
B	ns	*	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	*	ns	ns	ns	*	ns

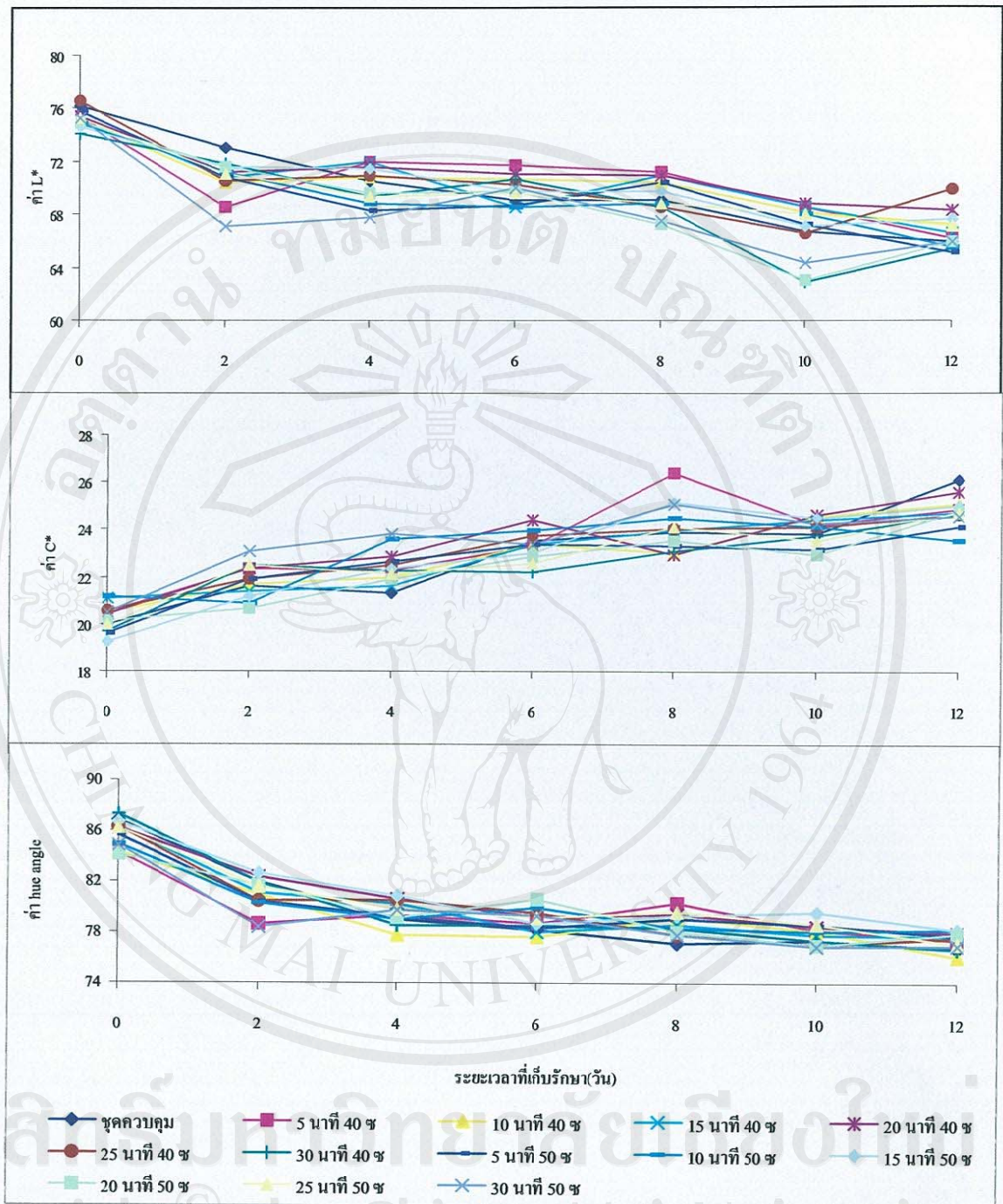
หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

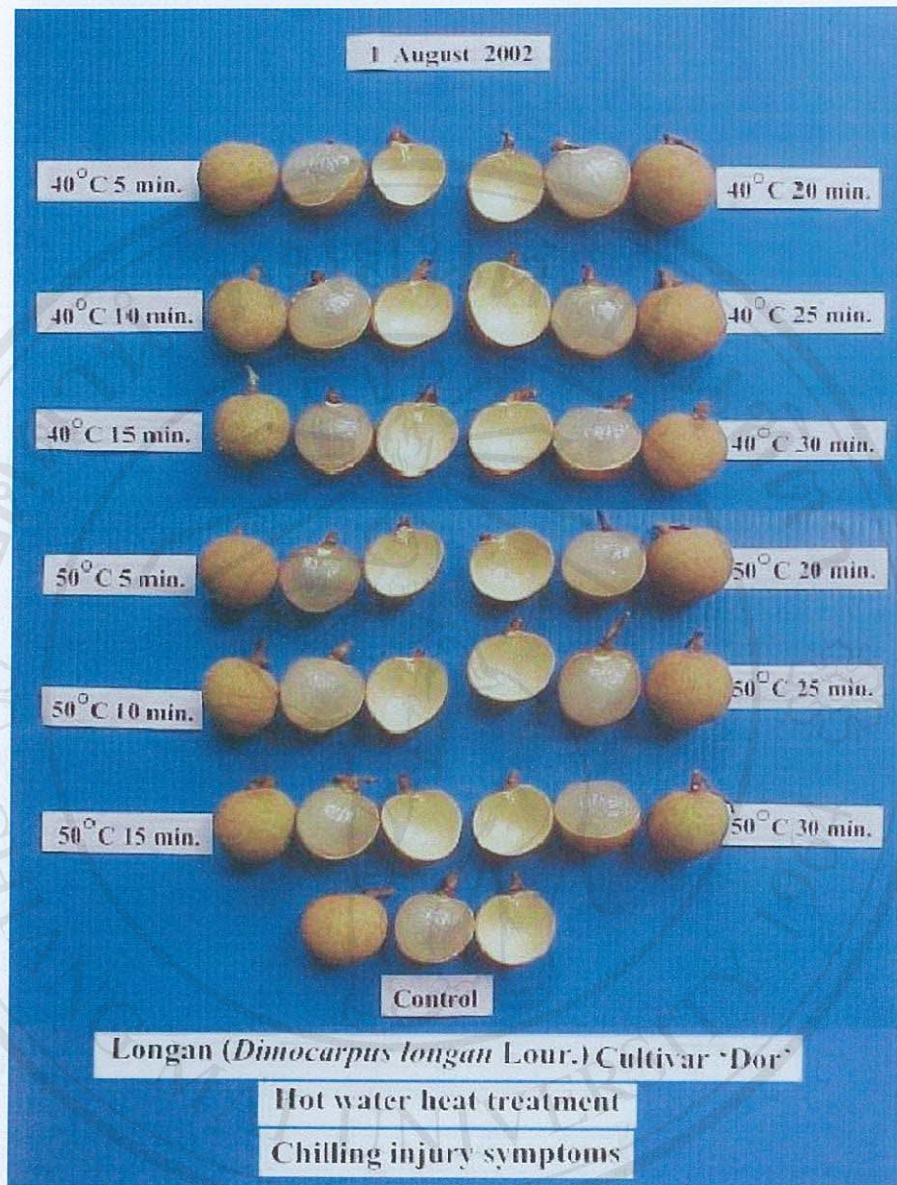
ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

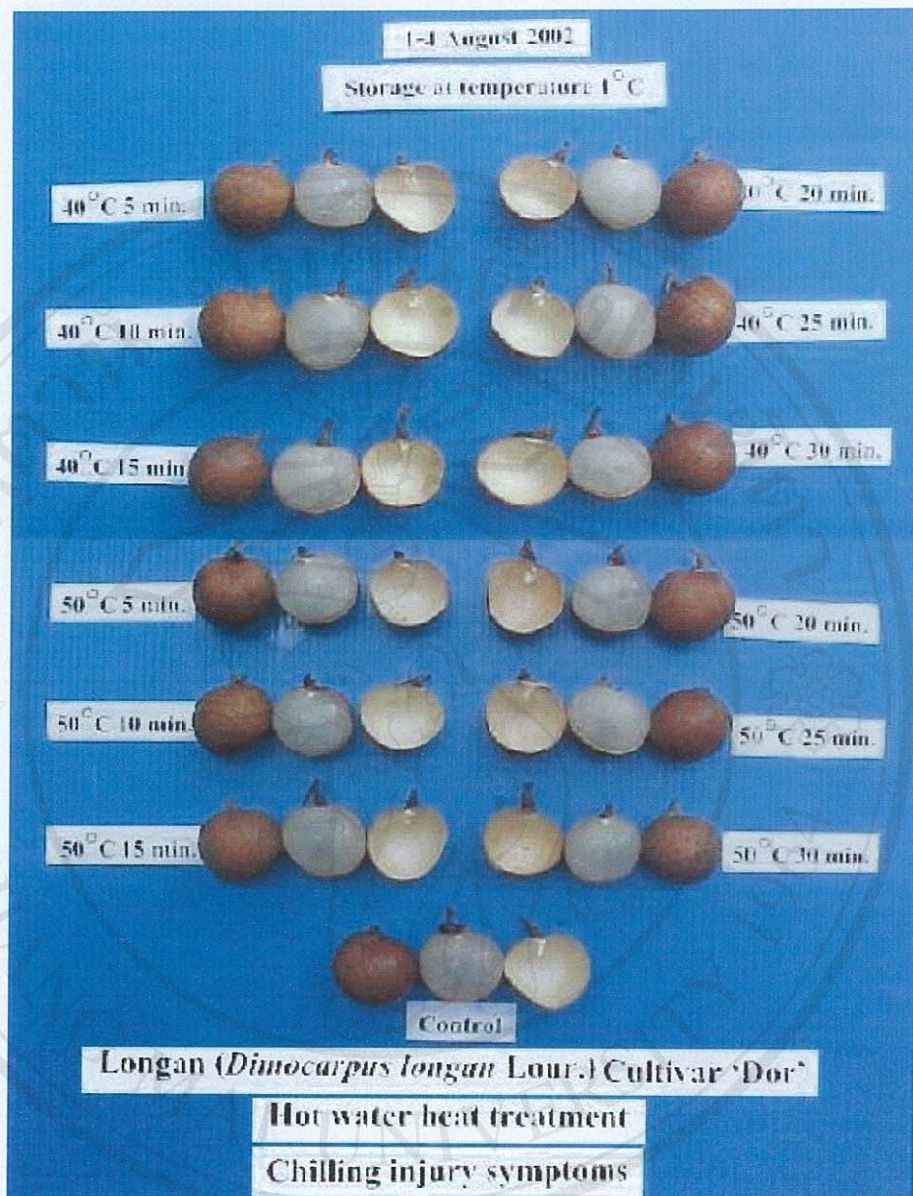
ภาพที่ 24 ค่า L* ค่า C* และค่า H° สีเปลือกนอกของผลลำไยพันธุ์ตอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

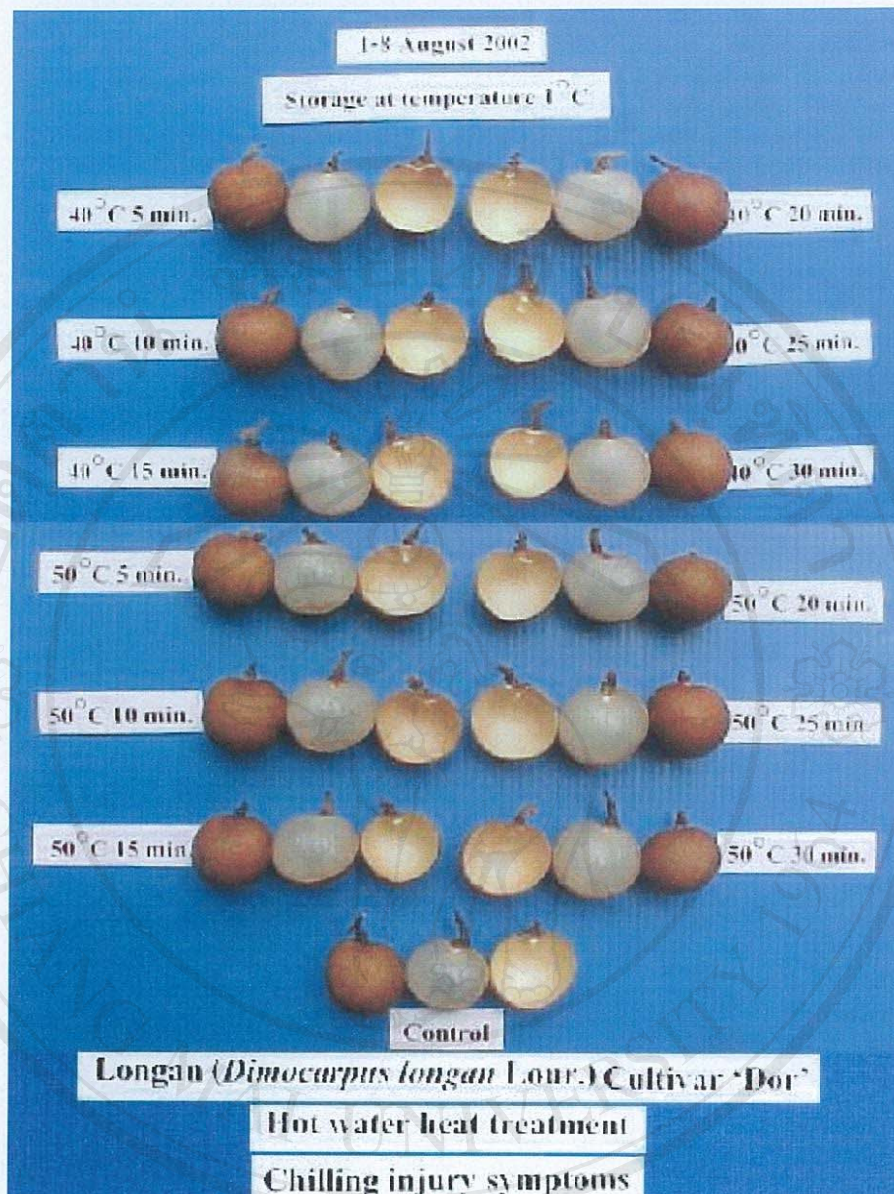
ภาพที่ 25 ค่า L* ค่า C* และค่า H° สีเปลือกในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนอุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

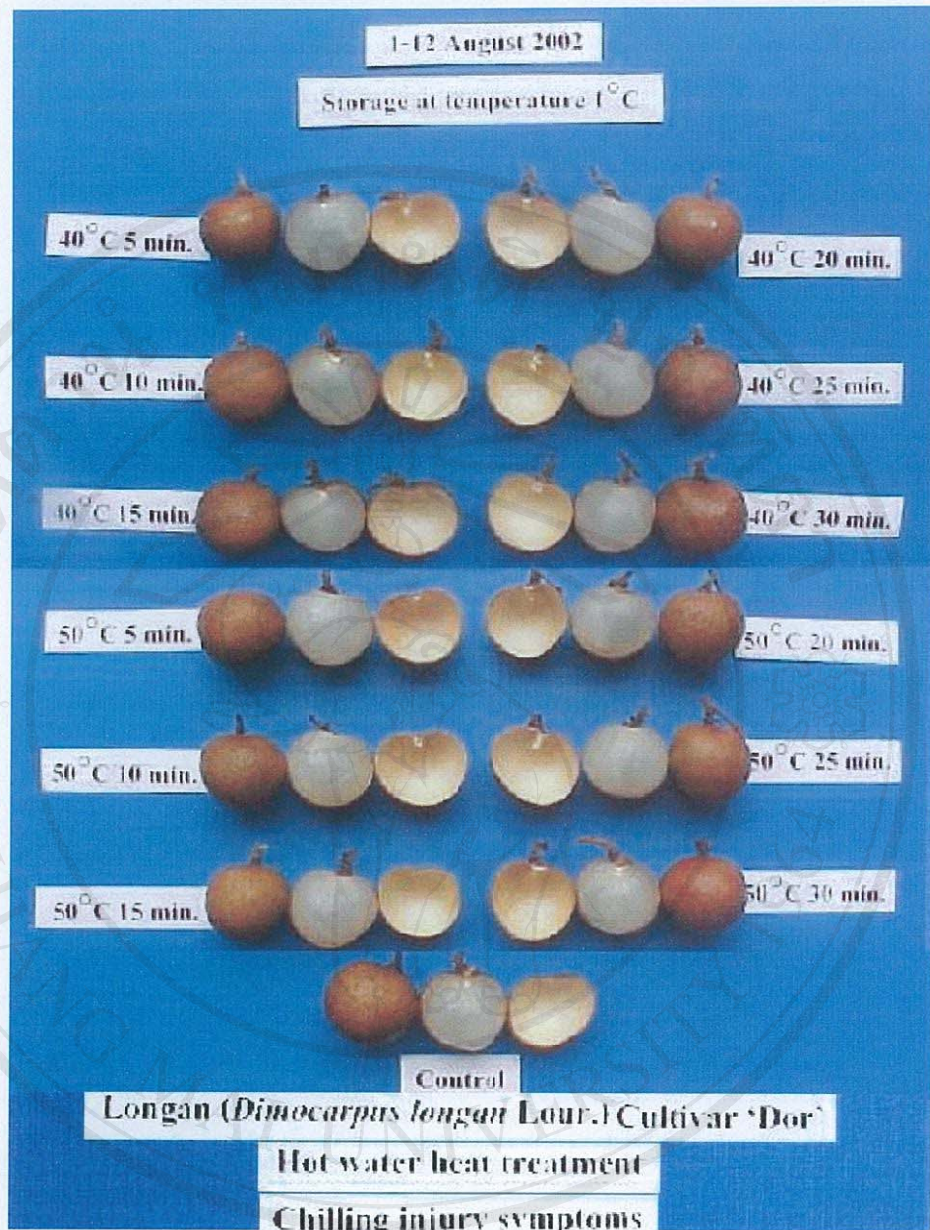
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 ภาพที่ 26 ลักษณะภายนอกและภายในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 0 วัน

ภาพที่ 27 ลักษณะภายนอกและภายในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 วัน

ภาพที่ 28 ลักษณะภายนอกและภายในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 8 วัน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright © by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาพที่ 29 ลักษณะภายนอกและภายในของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

2.4 การสูญเสียน้ำหนัก

เมื่อเปรียบเทียบผลของการใช้ความร้อนต่อการสูญเสียน้ำหนักกับชุดควบคุมที่ไม่ได้รับความร้อน พบว่า ในวันที่ 2 ของการเก็บรักษาชุดควบคุมมีการสูญเสียน้ำหนักเท่ากับ 4.41 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 10, 15 และ 25 นาที และที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที ที่มีการสูญเสียน้ำหนักเท่ากับ 2.35, 2.14, 2.43, 2.32, 2.03, 2.17, 2.12, 2.93 และ 2.23 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ($P = 0.02$) และในวันที่ 4 ของการเก็บรักษาชุดควบคุมมีการสูญเสียน้ำหนักเท่ากับ 5.34 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 10 และ 25 นาที ที่มีการสูญเสียน้ำหนักเท่ากับ 3.61 และ 3.50 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ($P = 0.02$) แต่เมื่อเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา มากกว่า 4 วัน เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 การที่ชุดควบคุมมีการสูญเสียน้ำหนักมากกว่าการใช้ความร้อนอาจเนื่องมาจากชุดควบคุมไม่ได้แช่ผลลำไยในน้ำร้อนทำให้ไม่มีน้ำเคลือบผิวผลลำไย ดังนั้นการสูญเสียน้ำหนักจึงมีค่ามากกว่า (ตารางที่ 27)

การศึกษาผลของอุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการแช่ในผลลำไยในน้ำร้อนพบว่า การสูญเสียน้ำหนักของผลลำไยในทุกกรรมวิธีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดอายุการเก็บรักษา (ภาพที่ 30) ผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีการสูญเสียน้ำหนักมากกว่าผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ซึ่งเมื่อเก็บรักษานาน 12 วัน การสูญเสียน้ำหนักของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีค่าเท่ากับ 7.30 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักเริ่มต้น ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีค่าเท่ากับ 6.73 เปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักเริ่มต้น ($P = 0.02$) ส่วนเวลาที่ใช้ในการแช่ในน้ำร้อนไม่มีผลกระทบต่อการสูญเสียน้ำหนักของผลลำไย และในวันที่ 2 และ 4 ของการเก็บรักษา อิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อนกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อน มีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P = 0.03$ และ 0.04 ตามลำดับ (ตารางที่ 28)

การสูญเสียน้ำหนักที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากการหายใจของผลิตภัณฑ์และการแพร่กระจายของไอน้ำผ่านผิวหนังที่เคลือบผิวทำให้เกิดการสูญเสียน้ำของผลระหว่างการเก็บรักษา (จริงแท้, 2542) เนื่องจากผลลำไย มีเปลือกแห้ง กรอบ และมีสีคล้ำลง นอกจากนี้เมื่อผลลำไยสูญเสียน้ำอาจส่งผลกระทบต่อเอนไซม์ PPO มีกิจกรรมมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามบทบาทของเอนไซม์ PPO ต่อการเปลี่ยนแปลงสีน้ำตาลยังไม่ชัดเจนนัก (Jiang *et al.*, 2002) ดังนั้นผลลำไยในทุกกรรมวิธีจึงมีการ

สูญเสียน้ำหนักเพิ่มขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการสูญเสียน้ำหนักในระหว่างการเก็บรักษาโดยที่ได้รับอุณหภูมิสูงมาก่อนในผลพริกหวาน (เพชรดา, 2540) ผลมะม่วง (ธเนศวร, 2541) ผลมะเขือเทศ (นันทวุฒิ, 2545) ผลแอปเปิล (Klein and Lurie, 1990) และผลส้มพันธุ์ Fortune (Gonzalez-Aguilar *et al.*, 1997)

2.5 การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์

ผลของการใช้ความร้อนต่อการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไย พบว่าในวันเริ่มต้นของการเก็บรักษา (วันที่ 0) ชุกควบคุมมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์มากที่สุดคือมีค่าเท่ากับ 22.52 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 15 นาที ที่มีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ 14.32 เปอร์เซ็นต์ ($P < 0.01$) แต่เมื่อเก็บรักษานานขึ้นเปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 (ตารางที่ 29)

อุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อน ผลการทดลองพบว่า เปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีค่ามากกว่าเปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ 19.03 และ 16.83 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับเมื่อเริ่มต้นการเก็บรักษา (วันที่ 0) แต่เมื่อเก็บรักษานาน 4 และ 6 วัน พบว่า เปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส มีค่ามากกว่าเปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส คือมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ 44.94 และ 40.17 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน และมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ 48.85 และ 46.06 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อเก็บรักษานาน 6 วัน เปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยที่แช่น้ำร้อนนาน 30 นาทีมีแนวโน้มมากที่สุด คือในวันเริ่มต้นของการเก็บรักษา (วันที่ 0) การแช่น้ำร้อนนาน 30, 25, 20 และ 10 นาที ทำให้การรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยเท่ากับ 20.15, 19.11, 18.03 และ 17.12 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งมากกว่าการแช่น้ำร้อนนาน 5 และ 15 นาที ซึ่งมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ 17.01 และ 16.18 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อเก็บรักษานาน 6 วัน การแช่น้ำร้อนนาน 30, 25, และ 10 นาที มีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์ไม่แตกต่างกัน คือมีการรั่วไหลของสารอเล็กโตรไลต์เท่ากับ

52.36, 48.05 และ 46.92 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการแช่ในน้ำร้อนนาน 5, 15 และ 20 นาที ที่มีการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เท่ากับ 46.16, 45.12 และ 46.13 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และเมื่อเก็บรักษานาน 12 วันพบว่า การแช่ในน้ำร้อนนาน 30, 15 และ 20 นาทีทำให้การรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยมากกว่าการแช่ในน้ำร้อนนาน 5, 25 และ 10 นาที โดยที่การแช่ในน้ำร้อนนาน 30, 15 และ 20 นาทีที่มีการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเท่ากับ 48.36, 47.25 และ 44.97 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการแช่ในน้ำร้อนนาน 5, 25 และ 10 นาทีที่มีการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเท่ากับ 42.68, 42.29 และ 40.26 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ อีกทั้งในวันเริ่มต้นของการเก็บรักษา (วันที่ 0) และวันที่ 6 ของการเก็บรักษาอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ในน้ำกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยมีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P = 0.01$ และ $P < 0.01$ ตามลำดับ (ตารางที่ 30) เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงเปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ที่เปลือกของผลลำไยพบว่ามีความโน้มเพิ่มขึ้นตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา (ภาพที่ 30)

การทดลองแสดงให้เห็นว่า การใช้ความร้อนก่อนการเก็บรักษาไม่มีผลต่อการลดอาการสะท้านหนาวได้ เนื่องจากค่าการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์สามารถใช้เป็นดัชนีบ่งชี้การเกิดอาการสะท้านหนาวได้ ผลงานวิจัยที่ให้ความร้อนก่อนการเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส พบว่า ทำให้ผลลำไยมีการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นและไม่สามารถลดความรุนแรงของอาการสะท้านหนาวได้ (คณัยและคณะ, 2544) ทั้งนี้การรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์จากเนื้อเยื่อเปลือกของผลลำไยอาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเก็บรักษาผลลำไยไว้ที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียสที่เป็นระดับของอุณหภูมิต่ำที่ชักนำให้เกิดการสะท้านหนาวทำให้องค์ประกอบของเยื่อหุ้มเซลล์หรือเยื่อหุ้มอวัยวะภายในเซลล์ของผลลำไยบางส่วนมีการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพคือ กรดไขมันชนิดอิ่มตัว (saturated fatty acid) ซึ่งเป็นองค์ประกอบในโมเลกุลของฟอสโฟลิพิดของเยื่อหุ้มเซลล์เปลี่ยนสภาพจากลักษณะที่เป็นของเหลว (liquid crystalline) มาเป็นลักษณะแข็ง (solid gel) ส่งผลให้เยื่อหุ้มเซลล์มีการทำงานผิดปกติ ซึ่งเยื่อหุ้มเหล่านี้ทำหน้าที่สำคัญในการควบคุมการผ่านเข้าออกของสารต่างๆ แบ่งให้อวัยวะต่างๆ ในเซลล์อยู่แยกจากกัน นอกจากนี้ยังเป็นบริเวณที่มีกระบวนการสำคัญต่างๆ เกิดขึ้น ได้แก่ การหายใจ และการสังเคราะห์แสง (จริงแท้, 2542 ; คณัย, 2540 ; Wang, 1982) สอดคล้องกับคณัยและคณะ (2543) ที่รายงานว่า ผลลำไยที่เก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียสมีเปอร์เซ็นต์การรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มมากในวันที่ 5-6 ของการเก็บรักษาในผลมะเขือเทศพันธุ์ที่อ่อนแอต่ออุณหภูมิต่ำเมื่อนำมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 5 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 0, 2, 7 และ 15 วัน เกิดการรั่วไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ผ่านเยื่อหุ้มเซลล์มากกว่าสายพันธุ์

ที่ทนทานต่ออุณหภูมิต่ำ (King and Ludford, 1983) การเก็บรักษาพริกหวานที่อุณหภูมิ 0 องศาเซลเซียส พบว่า แสดงอาการระคายเคืองหน้าและมีการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์มากกว่าการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 3 และ 6 องศาเซลเซียส (เพชรดา, 2540) นอกจากนี้การร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นเมื่อเวลาการเก็บรักษานานขึ้นอาจเป็นเพราะเมื่อเก็บรักษานานขึ้นผลลำไยเข้าสู่ระยะเสื่อมสภาพซึ่งในช่วงการเสื่อมสภาพจะมีการสลายตัวของเยื่อหุ้มต่างๆ ภายในเซลล์ทำให้ความสามารถในการทำหน้าที่ของเยื่อหุ้มเซลล์ลดลง (คณัยและคณะ, 2544) ซึ่งสอดคล้องกับในการทดลองนี้ที่ปรากฏว่าผิวของผลลำไยมีสีคล้ำลง และมีการสูญเสียน้ำหนักเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น

การใช้ความร้อนก่อนการเก็บรักษาผลลำไยให้ผลที่แตกต่างจากพืชชนิดอื่นคือ การแช่ในผลมะเขือเทศดิบในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 42 องศาเซลเซียส นาน 60 นาที แล้วเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 48 ชั่วโมง ก่อนนำไปเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิ 2 องศาเซลเซียส มีการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์ต่ำกว่าทุกกรรมวิธี ซึ่งช่วยลดอาการระคายเคืองหน้าได้ (McDonald and McCollum, 1996) เช่นเดียวกับ Hakim and Voipio (1995) การแช่ในผลมะเขือเทศดิบในน้ำอุณหภูมิ 38-46 องศาเซลเซียส นาน 90 นาที ก่อนการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 2 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2, 4 หรือ 6 สัปดาห์ ช่วยลดอาการระคายเคืองหน้าของผลมะเขือเทศได้ การเก็บรักษาผลมะเขือเทศในสภาพที่มีอุณหภูมิ 36, 38 และ 40 องศาเซลเซียส นาน 3 วัน ก่อนนำมาเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 2 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 สัปดาห์ ทำให้การร่วงไหลของโพแทสเซียมของเนื้อเยื่อลดลงและสามารถป้องกันการระคายเคืองหน้าของผลมะเขือเทศได้ ในขณะที่ผลมะเขือเทศที่ไม่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษามีการร่วงไหลของโพแทสเซียมเพิ่มขึ้นประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของฟอสโฟลิพิดของเยื่อหุ้มเซลล์ โดยพบว่า กิจกรรมของเอนไซม์ phospholipase D และ phosphatidic acid เพิ่มขึ้นในผลมะเขือเทศที่แสดงอาการระคายเคืองหน้าในระหว่างการเก็บรักษา (Lurie and Klein, 1991) การแช่ในผลอะโวคาโดพันธุ์ Hass ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 38 องศาเซลเซียส นาน 60 นาที ก่อนนำไปเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 0.5 องศาเซลเซียส ทำให้การร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ และสามารถลดอาการระคายเคืองหน้าของผลอะโวคาโดในระหว่างการเก็บรักษาได้ ขณะที่ผลอะโวคาโดที่ไม่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษามีการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นถึง 480 เปอร์เซ็นต์ (Woolf, 1997) แต่จากผลการทดลองนี้พบว่า การแช่ผลลำไยในน้ำร้อนที่อุณหภูมิและระยะเวลาต่างๆ กัน ทำให้มีการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นประมาณ 47.69 – 71.07 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ผลลำไยที่ไม่ได้รับความร้อนก่อนการเก็บรักษามีการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นประมาณ 49.92 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 วัน การใช้ความร้อนช่วยป้องกันการ

สะท้อนหนาวโดยการชักนำให้มีการสังเคราะห์ HSPs ระหว่างที่ได้รับความร้อนโดย HSPs ช่วยป้องกันความเสียหายที่จะเกิดกับโปรตีนในเซลล์และโปรตีนที่เกี่ยวข้องกับเยื่อหุ้ม และยังช่วยป้องกันเอนไซม์และโปรตีนไม่ให้เสียหายหรือหยุดการทำงานในขณะที่เก็บรักษาผลิตภัณฑ์อุณหภูมิต่ำ ซึ่งเป็นไปได้ว่า HSPs เข้ามาเกี่ยวข้องกับเยื่อหุ้มโดยเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเซลล์และช่วยให้กระบวนการทำงานของเยื่อหุ้มดำเนินไปตามปกติในระหว่างที่พืชเกิดความเครียดจากการได้รับความร้อน (Sabehat *et al.*, 1996) อย่างไรก็ตามผลการศึกษาก่อนของ Lurie and Klein (1991) พบว่าการให้ความร้อนแก่ผลไม้เนื้อแข็งในระยะเวลาผลแก่จัดสี่เข็วก่อนการเก็บรักษาที่อุณหภูมิต่ำเมื่อแยกโปรตีนโดยวิธีอิเล็กโตรโฟรีซิสแบบ SDS-PAGE มีแถบโปรตีนเป็นจำนวนมากบนแผ่นเจลซึ่งไม่มีความแตกต่างกันในแต่ละกรรมวิธี เกิดการรั่วไหลของโพแทสเซียมออกจากเนื้อเยื่อของผลไม้เนื้อแข็งเพิ่มขึ้น และไม่สามารถลดความรุนแรงของอาการสะท้อนหนาวได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการใช้ความร้อนก่อนการเก็บรักษาไม่ได้ลดอาการสะท้อนหนาวได้เสมอไป

2.6 ลักษณะปรากฏของอาการสะท้อนหนาว

ลักษณะอาการสะท้อนหนาวที่เกิดขึ้นกับผลลำไยคือ เกิดการเปลี่ยนแปลงสีผิวโดยผิวเปลือกของผลลำไยมีสีคล้ำลงทั้งด้านนอกและด้านใน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของคณีย์และคณะ (2543) และ Kader (2002) ที่รายงานว่า เมื่อเก็บรักษาผลลำไยที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียสทำให้ผลลำไยแสดงอาการสะท้อนหนาวที่ผิวของเปลือกเป็นสีคล้ำ รสชาติผิดปกติ และเน่าเสียง่าย

ผลการสังเกตอาการสะท้อนหนาวของผลลำไย ซึ่งแบ่งการให้คะแนนอาการสะท้อนหนาวของผลลำไยออกเป็น 5 ระดับคือ 1=ไม่มีอาการ, 2=มีอาการเล็กน้อย น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์, 3=มีอาการปานกลาง ตั้งแต่ 5-25 เปอร์เซ็นต์, 4=มีอาการรุนแรง ตั้งแต่ 25-50 เปอร์เซ็นต์ และ 5=มีอาการรุนแรง มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ (Chaplin *et al.*, 1986) พบว่า ลักษณะปรากฏของอาการสะท้อนหนาวในผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 20, 25 และ 30 นาที มีคะแนนอาการสะท้อนหนาวมากกว่าชุดควบคุม คือมีคะแนนเท่ากับ 1.33, 1.40, 1.60 และ 1.00 เมื่อเก็บรักษานาน 2 วัน ; มีคะแนนเท่ากับ 3.20, 3.33, 3.47 และ 2.80 เมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน ตามลำดับ แต่เมื่อเก็บรักษานาน 6 วันชุดควบคุมมีคะแนนอาการสะท้อนหนาวมากกว่าผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส นาน 5 นาที คือมีคะแนนเท่ากับ 5.00 และ 4.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 31)

เมื่อศึกษาผลของอุณหภูมิและเวลาที่ใช้ในการแช่ผลลำไยในน้ำร้อน พบว่า ลักษณะปรากฏของอาการสะท้อนหนาวในผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส มีคะแนนอาการสะท้อนหนาวของผลลำไยมากกว่าการแช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส คือ มีคะแนน

เท่ากับ 1.23 และ 1.00 เมื่อเก็บรักษานาน 2 วัน ; มีคะแนนเท่ากับ 3.12 และ 2.80 เมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน ; มีคะแนนเท่ากับ 4.98 และ 4.55 เมื่อเก็บรักษานาน 6 วัน ตามลำดับ หลังจากวันที่ 6 ผลลำไยทุกกรรมวิธีได้คะแนนอาการสะท้อนหนาวสูงสุดเท่ากับ 5 เท่ากันทั้งหมด ซึ่งมีอาการรุนแรงมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์

เมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 2 วัน อาการสะท้อนหนาวของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 30, 25 และ 20 นาที ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือมีอาการสะท้อนหนาวเท่ากับ 1.30, 1.20 และ 1.17 คะแนน ตามลำดับ แต่อาการสะท้อนหนาวของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 30 นาทีแตกต่างจากอาการสะท้อนหนาวของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 15, 10 และ 5 นาที ที่มีอาการสะท้อนหนาวเท่ากับ 1.03, 1.00 และ 1.00 คะแนน ตามลำดับ และเมื่อเก็บรักษานาน 4 วัน อาการสะท้อนหนาวของผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 30, 25 และ 20 นาที มีค่าใกล้เคียงกัน คือ มีค่าเท่ากับ 3.17, 3.13 และ 3.00 คะแนน ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลลำไยที่แช่ในน้ำร้อนนาน 15, 10 และ 5 นาที ที่มีอาการสะท้อนหนาวเท่ากับ 2.87, 2.83 และ 2.77 คะแนน ตามลำดับ ($P < 0.01$) ในวันที่ 2, 4 และ 6 ของการเก็บรักษาอิทธิพลร่วมระหว่างการใช้อุณหภูมิสูงในการแช่ในน้ำกับระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไยมีปฏิสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ $P < 0.01$ เท่ากันทั้งหมด (ตารางที่ 32) ผลการทดลองได้พบว่า ลักษณะปรากฏของอาการสะท้อนหนาวของผลลำไยในทุกกรรมวิธีเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในวันที่ 2-6 หลังจากนั้นค่อนข้างคงที่ เมื่อเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส (ภาพที่ 26-29, 30) ซึ่งสอดคล้องกับการทดลองนี้ผลลำไยไม่มีผิวสีคล้ำลง มีการสูญเสียน้ำหนักและการร่วงไหลของสารอิเล็กโตรไลต์เพิ่มขึ้นในช่วงแรกของการเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

ตารางที่ 27 เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	การสูญเสียน้ำหนัก (%)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	2.66 ^{ab}	5.09 ^{ab}	6.80	7.19	7.39	7.66
40 °ซ นาน 10 นาที	2.35 ^b	4.55 ^{ab}	6.15	6.48	6.87	7.16
40 °ซ นาน 15 นาที	2.14 ^b	4.13 ^{ab}	6.36	6.85	7.17	7.26
40 °ซ นาน 20 นาที	2.49 ^{ab}	4.74 ^{ab}	6.48	6.81	6.96	7.13
40 °ซ นาน 25 นาที	2.43 ^b	4.67 ^{ab}	6.73	7.01	7.16	7.35
40 °ซ นาน 30 นาที	2.50 ^{ab}	4.80 ^{ab}	6.58	6.92	7.10	7.24
50 °ซ นาน 5 นาที	2.32 ^b	4.40 ^{ab}	6.35	6.72	6.87	7.21
50 °ซ นาน 10 นาที	2.03 ^b	3.61 ^b	5.46	6.09	6.36	6.65
50 °ซ นาน 15 นาที	2.17 ^b	4.12 ^{ab}	5.92	6.34	6.57	6.69
50 °ซ นาน 20 นาที	2.12 ^b	4.04 ^{ab}	5.88	6.21	6.39	6.54
50 °ซ นาน 25 นาที	2.93 ^b	3.50 ^b	5.31	5.84	6.09	6.30
50 °ซ นาน 30 นาที	2.23 ^b	4.51 ^{ab}	6.45	6.60	6.82	6.99
ชุดควบคุม	4.41 ^a	5.34 ^a	6.97	7.31	7.41	7.72
C.V. (%)	27.31	13.14	9.67	7.50	7.08	9.54

หมายเหตุ

ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 28 เปอร์เซ็นต์การสูญเสียน้ำหนักของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	การสูญเสียน้ำหนัก (%)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	2.43 ^a	4.66 ^a	6.52 ^a	6.88 ^a	7.11 ^a	7.30 ^a
50 °ซ	2.13 ^b	4.03 ^b	5.89 ^b	6.30 ^b	6.52 ^b	6.73 ^b
C.V. (%)	10.88	13.32	9.87	7.49	6.80	8.88
เวลา (ปัจจัย B)	การสูญเสียน้ำหนัก (%)					
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)					
	2	4	6	8	10	12
5 นาที	2.49	4.74	6.58	6.96	7.13	7.43
10 นาที	2.19	4.08	5.80	6.28	6.62	6.90
15 นาที	2.15	4.12	6.14	6.59	6.87	6.98
20 นาที	2.31	4.39	6.18	6.51	6.68	6.84
25 นาที	2.18	4.08	6.02	6.43	6.62	6.82
30 นาที	2.37	4.65	6.51	6.76	6.96	7.11
C.V. (%)	12.27	14.76	10.87	8.57	8.10	9.92
หาค่าควบคุม	4.41	5.34	6.97	7.31	7.41	7.72
A	*	*	*	*	*	*
B	ns	ns	ns	ns	ns	ns
A X B	*	*	ns	ns	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 29 เปอร์เซ็นต์การร่วงไหลของสารอิเล็กทรอนิกส์ของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	การร่วงไหลของสารอิเล็กทรอนิกส์ (%)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	16.27 ^{abc}	35.39	45.98	49.94 ^{ab}	44.87	41.93	43.00
40 °ซ นาน 10 นาที	15.12 ^{abc}	29.22	44.39	47.66 ^{ab}	42.64	46.93	41.72
40 °ซ นาน 15 นาที	14.32 ^c	35.22	39.24	44.43 ^{ab}	48.06	55.55	46.76
40 °ซ นาน 20 นาที	15.34 ^{abc}	27.82	49.21	53.03 ^a	49.65	50.84	44.83
40 °ซ นาน 25 นาที	18.63 ^{abc}	34.45	43.56	47.17 ^{ab}	51.88	46.19	44.28
40 °ซ นาน 30 นาที	21.12 ^{ab}	32.19	47.29	50.87 ^{ab}	41.40	50.82	49.24
50 °ซ นาน 5 นาที	17.75 ^{abc}	36.38	40.23	42.37 ^{ab}	45.01	52.04	42.36
50 °ซ นาน 10 นาที	19.13 ^{abc}	36.51	45.20	46.18 ^{ab}	41.31	50.54	38.80
50 °ซ นาน 15 นาที	18.05 ^{abc}	30.76	39.09	45.81 ^{ab}	47.97	49.62	47.74
50 °ซ นาน 20 นาที	20.52 ^{abc}	29.04	39.98	39.23 ^b	43.61	48.58	45.12
50 °ซ นาน 25 นาที	19.60 ^{abc}	38.69	34.52	48.94 ^{ab}	38.83	47.17	40.30
50 °ซ นาน 30 นาที	19.18 ^{abc}	27.21	42.02	53.86 ^a	48.48	51.14	47.48
หาค่ารวม	22.52 ^a	29.81	34.97	44.97 ^{ab}	42.58	49.60	43.86
C.V. (%)	11.49	16.06	12.68	8.59	12.02	10.73	9.57

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ตารางที่ 30 เปอร์เซ็นต์การร่วงไหลของสารอิเล็กทรอนิกส์ของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	การร่วงไหลของสารอิเล็กทรอนิกส์ (%)							
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)							
	0	2	4	6	8	10	12	
40 °ซ	16.83 ^b	32.38	44.94 ^a	48.85 ^a	46.42	48.71	44.97	
50 °ซ	19.03 ^a	34.77	40.17 ^b	46.06 ^b	44.20	49.85	43.63	
C.V. (%)	14.41	16.87	13.31	10.81	13.22	11.38	10.84	
เวลา (ปัจจัย B)	การร่วงไหลของสารอิเล็กทรอนิกส์ (%)							
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)							
	0	2	4	6	8	10	12	
5 นาที	17.01 ^c	35.88	43.10	46.16 ^b	44.94	46.98	42.68 ^{bc}	
10 นาที	17.12 ^{ab}	32.86	44.79	46.92 ^{ab}	41.97	48.73	40.26 ^c	
15 นาที	16.18 ^c	32.99	39.17	45.12 ^b	48.02	52.59	47.25 ^{ab}	
20 นาที	18.03 ^{ab}	28.43	44.59	46.13 ^b	46.63	49.71	44.97 ^{abc}	
25 นาที	19.11 ^{ab}	36.57	39.04	48.05 ^{ab}	45.35	46.68	42.29 ^c	
30 นาที	20.15 ^a	34.70	44.65	52.36 ^a	44.94	50.98	48.36 ^a	
C.V. (%)	14.59	16.18	14.02	10.63	13.61	11.26	9.18	
ชุดควบคุม	22.52	29.81	34.97	44.97	42.58	49.60	43.86	
A	*	ns	*	*	ns	ns	ns	
B	*	ns	ns	*	ns	ns	*	
A X B	*	ns	ns	*	ns	ns	ns	

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 31 อาการสะท้อนหนาวของผลลำไยพันธุ์ดอที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

วิธีการ ระดับอุณหภูมิที่แช่ผลลำไยและ ระยะเวลาที่ได้รับความร้อนของผลลำไย	อาการสะท้อนหนาว (คะแนน)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ นาน 5 นาที	1.00	1.00 ^c	2.67 ^d	4.20 ^b	5.00	5.00	5.00
40 °ซ นาน 10 นาที	1.00	1.00 ^c	2.80 ^d	4.60 ^{ab}	5.00	5.00	5.00
40 °ซ นาน 15 นาที	1.00	1.00 ^c	2.73 ^d	4.47 ^{ab}	5.00	5.00	5.00
40 °ซ นาน 20 นาที	1.00	1.00 ^c	2.80 ^d	4.40 ^{ab}	5.00	5.00	5.00
40 °ซ นาน 25 นาที	1.00	1.00 ^c	2.93 ^{cd}	4.80 ^{ab}	5.00	5.00	5.00
40 °ซ นาน 30 นาที	1.00	1.00 ^c	2.87 ^{cd}	4.87 ^{ab}	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 5 นาที	1.00	1.00 ^c	2.87 ^{cd}	4.93 ^a	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 10 นาที	1.00	1.00 ^c	2.87 ^{cd}	4.93 ^a	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 15 นาที	1.00	1.07 ^c	3.00 ^{bcd}	5.00 ^a	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 20 นาที	1.00	1.33 ^b	3.20 ^{abc}	5.00 ^a	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 25 นาที	1.00	1.40 ^{ab}	3.33 ^{ab}	5.00 ^a	5.00	5.00	5.00
50 °ซ นาน 30 นาที	1.00	1.60 ^a	3.47 ^a	5.00 ^a	5.00	5.00	5.00
ชุดควบคุม	1.00	1.00 ^c	2.80 ^d	5.00 ^a	5.00	5.00	5.00
C.V. (%)	-	2.04	4.47	5.10	-	-	-

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ

0.05 เมื่อทดสอบด้วยวิธี Tukey's (HSD) test

ระบบการให้คะแนน 5 ระดับ คือ

1 = ไม่มีอาการ

2 = มีอาการเล็กน้อย น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์

3 = มีอาการปานกลาง ตั้งแต่ 5-25 เปอร์เซ็นต์

4 = มีอาการรุนแรง ตั้งแต่ 25-50 เปอร์เซ็นต์

5 = มีอาการรุนแรงมาก มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ (Chaplin *et al.*, 1986)

ตารางที่ 32 อาการสะท้อนหนาวของผลลำไยพันธุ์คอตที่แช่น้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน

อุณหภูมิ (ปัจจัย A)	อาการสะท้อนหนาว (คะแนน)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
40 °ซ	1.00	1.00 ^b	2.80 ^b	4.55 ^b	5.00	5.00	5.00
50 °ซ	1.00	1.23 ^a	3.12 ^a	4.98 ^a	5.00	5.00	5.00
C.V. (%)	-	15.82	6.98	5.70	-	-	-
เวลา (ปัจจัย B)	อาการสะท้อนหนาว (คะแนน)						
	ระยะเวลาการเก็บรักษา (วัน)						
	0	2	4	6	8	10	12
5 นาที	1.00	1.00 ^b	2.77 ^c	4.57	5.00	5.00	5.00
10 นาที	1.00	1.00 ^b	2.83 ^c	4.77	5.00	5.00	5.00
15 นาที	1.00	1.03 ^b	2.87 ^{bc}	4.73	5.00	5.00	5.00
20 นาที	1.00	1.17 ^{ab}	3.00 ^{abc}	4.70	5.00	5.00	5.00
25 นาที	1.00	1.20 ^{ab}	3.13 ^{ab}	4.90	5.00	5.00	5.00
30 นาที	1.00	1.30 ^a	3.17 ^a	4.93	5.00	5.00	5.00
C.V. (%)	-	17.04	7.71	7.24	-	-	-
หาคความคลุม	1.00	1.00	2.80	5.00	5.00	5.00	5.00
A	ns	*	*	*	ns	ns	ns
B	ns	*	*	ns	ns	ns	ns
A X B	ns	*	*	*	ns	ns	ns

หมายเหตุ ตัวอักษรที่แตกต่างกันในแนวตั้งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อทดสอบด้วยวิธี LSD test

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ns ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ระบบการให้คะแนน 5 ระดับ คือ

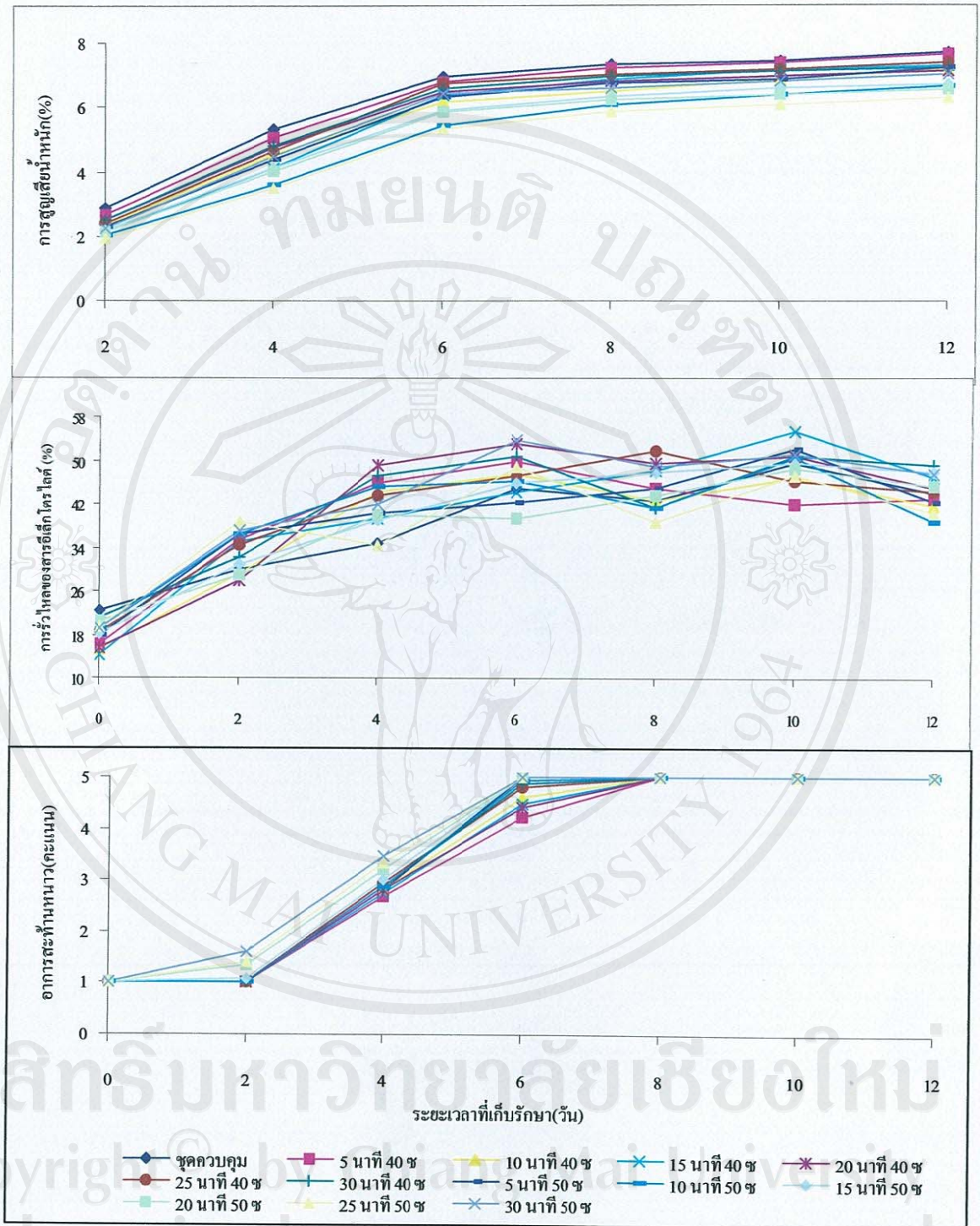
1 = ไม่มีอาการ

3 = มีอาการปานกลาง ตั้งแต่ 5-25 เปอร์เซ็นต์

5 = มีอาการรุนแรงมาก มากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ (Chaplin *et al.*, 1986)

2 = มีอาการเล็กน้อย น้อยกว่า 5 เปอร์เซ็นต์

4 = มีอาการรุนแรง ตั้งแต่ 25-50 เปอร์เซ็นต์

ภาพที่ 30 การสูญเสียน้ำหนัก การรั่วไหลของสาร อิเล็กโตรไลต์ และอาการระคายเคืองของผลลำไยพันธุ์ต๋อที่แช่ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ 40 และ 50 องศาเซลเซียส นาน 5, 10, 15, 20, 25 และ 30 นาที แล้วเก็บรักษาที่อุณหภูมิ 1 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 12 วัน